

تاریخ تک شیفر ریس بچو

شہزادہ فلسف

میرزا جعفر

مطبوعات اسلامیہ مدنیہ موسیٰ بن جعفر (علیہ السلام) - ڈاک نمبر ۱۷۴۲

سْنَانِيَّةٌ .. وَ
كَوْبُودُهُ كَوْبُودُهُ
وَ كَوْرَايَه .. كَوْلَانِيَّةٌ
سْنَانِيَّةٌ .. كَوْلَانِيَّةٌ
كَوْبُودُهُ كَوْبُودُهُ
وَ كَوْرَايَه .. كَوْلَانِيَّةٌ
كَوْبُودُهُ
.. يَنْجِي .. يَنْجِي ..
سْنَانِيَّةٌ .. كَوْلَانِيَّةٌ
كَوْبُودُهُ كَوْبُودُهُ
كَوْرَايَه .. كَوْلَانِيَّةٌ
كَوْبُودُهُ كَوْبُودُهُ
وَ كَوْرَايَه .. كَوْلَانِيَّةٌ
سْنَانِيَّةٌ ..

ئاريانا سينورىن دوور

ماه سعود خەلەف

ھلبەست

- ئاريانا سينورين دوور
- هلههست
- مەسعود خەلەف
- دەرھىنانا ھونھرى و بەرگ: رىناس حەسەن
- وىنەيا بەرگ: س. دالى
- چاپخانە: ھاوار
- تىراز: ٧٥٠
- ژمارا سپاردى: ١٤٧

ژ وەشانىن ئىكىتىيا نېيىسىھەرىن كورد - دھوك

114

Www.duhokwriters.net

دیاریه بو دیا من...ھەمی وەختان ژ تە هەز دەم دای

مەسۇد خەلەف

ئارىانا سىنورىيْن دور

پیشگوئنا هەلبەسنا قا مىلۇ

د تنازھىيىن مرنى دە
لىّقا دەرىايىن ئەم دەۋەتساندىن
د بېھۆدەبىيا ژيانى دە
ھىقىيىن ھەزارەكى دبوونە ماسىيىن باودرمەند
و غەزالىيىن ژ تۈوتىنى
خەونىيىن ھەقىرىمىشى دەزمارتن
نېرگزىيىن ئەقسانەبىي ژى
مەيا دل دسوچاندىن
و شەقىنمى پەريىن فرىيىتەيان تەر دىكىن
دا كۆ ھەلبەست بى نەيساندىن

قامشلو

ھەر رۈزى ئىنى ۋە، ئاسەك شەراب سەرىيادى لە رىگۇرا من
بىرەشىنە و جىڭارە كا قاچاخ يېزدە

خاتىر خوھىستن گران بۇو
كىلى سار بۇون
ھەلبەستى چاڭ دىگەر اندىن
شۇپا تە دوور دوور بۇو
ۋە زيانى ل دۆرا من
بۇ جارا داوى ل دەفا ھەۋدىتىنى ددا

ئەم قۇوربانىيىن كىلىيىن ژيانە كا نە دىتىنە
ئەم خودىيىن دلىن قەرسىنە
تەننېتى بارا مەيىە
گرى ژ چووكان كۆم بکەن
ئاوازان ژ كانىان رە بېيىزىن
و چىايىن مە شىار نە بن
بۇ داوهتا سېھ..

بۇ جارا داوى ژ دووركەتنى حەز دكم
بۇ جارا داوى ژ ھەۋدىتىنى رە دگرىيم
نە رامان تىين، نە ۋىنەيا تە زندى دبه
تو..
ئەرى تو..
ھىيىدى ھىيىدى وەرە

و گۆتنیئن خوه ب دزى ببىزە
مه زن نە به
دا كۆسپە بېرىيا تە بكم

ژ بېرىكىن هاوارا وۇدانە
ژ بېرىكىن كوشتنا گيانە
ژ بېرى نە كە
ئىشەقلىقى ژ بېرى نە كە
و گۆتنەكى ل سەرسونبولەكا گەنمى بنقىسى
چاقىن خوه ژى دىيارى ئاخى بکە..
ئەم نەدبىنە وەلات، نە ژى وەلات خەونىيەن مە تىير كرن

نا نا !!! تو قان گۆتنا نە ببىزە
نە ببىزە
سبە شاهىيە .. سبە هەزكىرنە
ئەم خوددىي ژانىن شىين
ئەم بەنا شەقىن نىيقچۇونە
ئەم هەلبەستىن سەرخوھشىي نە
و دەنگى مە ناچە گۈرا خوددایىن سەرژىيەرى
ئەم چەند ب ھىقىنىھ
د فەرەنگا سەدسالا ژ بېرىكىن دە

ھە دەستىن خوه ئىشەق درېز بکە
دەستىن خوه ئىشەق هنە بکە
تلىيەن من سەرخوھش كە
ئىشەق مىيغانى بازارى خوه مە ..
ئىشەق نەناسى ناھى خوه مە
من خوه و خوه و ئەز ژ بېرى كرن
من ناھى.. دەولەت.. سىنور.. گوند ژ بېرى كرن
كەسى ناھى مە نەنۋىساندن
و دەستانىن گوندان ھاتنە مەزىكىن

دەستانىن گۈندان دەھەمىزى قامشلو دە كەدى كرن
ھۆۋ قامشلو..

ناسىناما ھەزارىن ئاخى
بازارى قامىش و خوپىنى
و گۈرىن بەلا وەلا .
ئىشەڭرى ب تەنلى مام
و كەنلى تە دوور
دەما كۆ دبۇومە
گۆرسان

دبۇومە ھەلبەستقانەكى نەخوهشىيەن مەننەن تە
رابە و ئىشەڭگونەھى ھەزكىنى نەكە
رابە و گۇتنەكى بېيىزە
گەرتە سبە ژى ئەز نەدىتىم
رۇزا ئىنى وەرە سەر گۆرا من
و قەددەھەك شەراپا مەيدادى بىنە
و جىگارەك قاچا خېپىچە
بېرىيا دىتنا تە دكم
بېرىيا سەبرا دلى خوھ دكم ..

دەرنىڭ دەرنىڭ مايى
د دەما كۆ من ژيان دەرۋوت
و نانى ھەزكىنى ھشك دكىر
ھىسىر ژى دەرن د ناقا دوومانا جىگارى دە دەرن ..

تو دبۇوى ئالا يى من
تو دبۇوى وەلات
د وەختى كۆ وەلات دبۇو نەسرىينەك سەر پەريىن شەقا من
من نەما خوھ و تە ناس بكم
دەرىيم دەھزىيم درەقىيم
دبۇومە چەم و درېز دبۇوم
دبۇومە ئەقىن و خەمان سەرەتى ھەلبەستا من دخوار

تو..

نافه‌کی نووبووی

هه‌زکرن‌که نووهاتی بwooی

په‌لی داره‌که نه‌چاندی بwooی

شادیا دله‌کی پارچه‌کری بwooی..

هی‌یدی درکه‌فه هی‌یدی ودره

ببه هه‌یش ده‌قی شه‌قی ده

و هی‌سیرین من پاقز بکه

داکو نافی ته بنقیسم

داکو ده‌سمالا ته بکم خه‌لاتا سه‌دسالا خود و خود و ته فه‌شیرم

بی‌دهرو.. بی‌قه‌دهر.. بی‌هناسه.. بی‌ژیان

نه‌مئی ببن قامشلوگی

سبه نه‌مئی ببن می‌قان

سبه نه‌مئی ببن زاروک و خه‌ونیین خوه ژ نوو فه ببارینن

دزانتم نؤو قامشلوو

ترینین ره‌شکان زکی ته دقه‌تین، دچرینن

نه‌ما تیریزین روزی سه‌برا نه‌قینا ته دئینن

گوتتین من ژی قیانا دله‌کی سارن

چه‌ند کانیی نافه‌کا لالن

و نافی یاره‌کی بی‌مرادن د هی‌سیرین ته ده

بی‌ته نه‌رازا هه‌زکرن

بی‌ته نه‌هاته نقیساندن هه‌لبه‌ست

بی‌ته که‌س نه‌ما که‌نی من نانی

بی‌ته نه‌ما کولانان هه‌قالتیا هه‌لبه‌ست‌قانه‌کی دین کرن

دینی قورته‌ک ژیان بون نه‌م

دینی ئاخافتنه‌کا راست بون نه‌م

دھرە‌بوبون نه‌و گوتتین ل هه‌ڻ بادای

دھرە‌بوبون نه‌و هی‌قین ژ سالا رزیابی

دھرە‌بوبون نه‌و مه‌شین بی‌پرس

د فەرھەنگاھەبۈونى دە .
دەرەبۈون.. دەرەبۈون..

ژ بىر كىن نەبۇو
نە ژى ئاخاھىتىن ئە دوور دكەتن
نە ژى ل ۋېر بۇوم
ل گەل تە بۇو ھەزكىن .. سىنۇر نەبۇون
سىنۇر دېبۇونە خولى
زۇو ۋەگەرە
بەرى ھەلبەست ودرە كوشتن
بەرى تو بىبى گۆرستانان من
زۇو وەرە
ھىنَا سۇنبولىئىن گەنم نە سەردىنە و پالا داودەت نەكىرنە
ھەگەر تو ھاتى
مەستەڭ ئاخ ب خۇد رە بىنە
دلوپەك ئاڭ بىنە
تىپى بازارەكى بىنە
كەنیا زارۇكەكى بىنە
و ھەلبەستا ھەزكىن مە ھەمبېز بکە
دا كۆپىنەيا خۇد و تە ژ داوايا رۆمانى ئازاد بكم

ئایه‌ئا داھى

دەم دېمېرە
خەم دکوژە
ئەز دشەوتەم
و تو شىن دەھى
ھەزكىن رەنگ دەد
ول پشت وى دیوارى كۈوچكەك دەمرە
گاۋاب گاۋ
خەنجەر ب خەنجەر
پەتوکىن پېغەمبەر يېن تۆزى دشەوتاند
كەن دكەرە نەفەل
ل كەرييىن شەنانا بەلاڭ دكەر
و ب ئايەتا داوى رە
فرىشتەك دكوشت

تەنېتىيا هەيامان
گىزەقانكا بازاران
و گوھىن ب دەريا قە داخداى
ئەو دكەرن ھەلبەستقان
ل وى كۈلانى ڙى پۇلىسەك راوهستىيائى بۇو
و ھەلبەست دكەرنىشان

ب ھەزاران خەون
د ھەزرا من دە مەرن يەك ڙ وان ڙى تو بۇوى،
تو ڙى ئايەتەكە بەدەھوبىي بۇوى
تە قوربانىيىن خۇھ ب خاۋى دخوارن
نە لېڭىن تە مەھى ڙى دھات
نە مەمكىن تە دبۇونە ھەلبەست

گۇندى ئۆزى

ژسەرجان مەھمۇد رە دەمما كۆئەم كەنى كولىلەكە كە بە فەرى بون

ژ شۇقەكە سۆر . سۆر
 ئاڭا لەھىيا سالان دەھەركى
 گۇندىان كراسىيىن خود دەقەتىاندىن
 كە قۇكىيىن چەنگۈگۈرى، باسکۈگۈرى.
 خود زىيىن خود ب سالا پېرار دئانىن
 هيپا تو ژى ژ دايىك نەبۈوويە
 د سالا بۇونا تە دە
 پەزى گۇندىان ۋېرنى زان
 ژ گۈتنى
 ژ ھىيّقىيا..
 ژ ھەزكىرنى ژ ئاخى ئەم بىيانى بۇون
 ل بەر دىواران ..
 پېرىن مە دامە دىگەن
 و بایى پايىزى پىشى وان دىگەن
 بېيەمدا خود دىگەن
 بېيەمدا خود دىگەن
 و تەنلى ل بەر جادان ناڭا كۈلانان
 12 سلافييەن دەشكىن پىچ دەزمارتىن
 "السلام علیکم . و علیکم السلام"
 كەسى نە دگۈت چما دارى تواب تەنلى نە
 كەسى نە دگۈت چما دارى هنارا بەر ناۋىيىتىنە
 ئاغايىيەن مە ژى

د داوا رهشکین چوّلان ده
 زاروکین خوه سنهت دکرن
 خولامین وان ژی
 ل بهر دریا
 پیلافو شه‌کالین سیخوران ریز دکرن
 دوهزمه بیون
 ئیرو ژوان
 و سبه قمده‌حا شه‌راب و مه‌یا خوه ل سه‌ری شه‌هیدین مه دخن
 ناغایین مه به‌ژن بلند بیون
 وهکی چیایی قاسیون بیون
 و جیرانی وان ئەم بیون
 چیایی جودی و بیخیز بیون
 د داوهتین مه ده هەسپین بوز بیون
 د شینیین مریین مەدد شیخ دۆز بیون
 و ئاخا مه، عەردئی مه
 د يەك كىلىي دا... يەك چىركى دا
 كىن زندانى هەستىين مه يېن ژ بهر كەنى وان رزىايى
 گوندەكى مالويران بیو گوندى مه
 مرۇقان سەگب دەست دخەندقاندن
 ول ھاویردۇر ئافا صابوونى ئەو زندان دکر
 خەون تىيدە بى تارماچ بیون
 ئىفاران ئازمان دېبۈو بەنەكى درىز
 خەم ب ئىفارى رەز بىر دکرن
 ب ھلاتنا رۆزى رە گاڭىن خوه دووبارە دکرن
 د ئافا خوه ده ل شوپا خوه دگەريان
 ئاسۇ فەتك ئافبۇو د كۆلانىن تەنگ ده
 سېيىدەيىن وان ژى سەرژىكى بیون
 لەوما ب ھىفيا سەرداستىرنەكە ديرۆكى بیون
 و ھەر دەمشىن و دەمشىن.....

خابور بەرى خانزخۇو سىتى

ژبۇ عىصىمەت خابور... هەرە و ژىرىھ بېيىزە ئىسال ئەم نەھاتن

ل سەر پىلىين بىيىدەنگ
 جارەك دى من ب تەنى پىاسە دكر
 جارەك دى ھەزكىرنا تە، ب تەنى پىاسە دكر
 پىاسە ل سەر پىاسى
 و جىكارە ل دوويفىجىكارى
 و د ناۋا دوومانەكا بى خوددى دە
 ناۋى تە دبوو شەيدايمەكى بى وەلات
 داكۇ جارەك دى تو فەگەرى وەلاتى خود
 وەلاتى ھەزكىرنا نەناس
 قى جارى ئەز و تە ل سەر پىلان ئەم ئى پىاسە بىكەن

ئىرۇ خابور ڙى بىيىدەنگ بۇو
 وەكى كەنى تە بىيىدەنگ
 بىيىدەنگىيا وي دئاخفى
 دىگۆت: توب خىر ھاتى وەلاتى من

وەلاتەكى فەردە بۇو خابور
 ئاۋەكاكى بىيىدەنگ بۇو
 زەلال وەكى ئازمانى د سەرسەرى مە رە
 ئاخافتن دلۇراندىن

14 دىگرى، ھىيىسر دھاتن
 ئەو ژى ئىرۇ بى يار بۇو
 بى ھەزكىن..
 خابورى ڙى، ب تەنى پىاسە دكر، تو دزانى..

خابور ژئاخا قی و هلاتی دهدکه فه
ژئافا کانیین قان چیان سه‌ری خوه دشو
ل دورمد دویرین خوه
به‌فرینان شین دکه
نه‌سرینان دپشکفینه
دا کو یارهک و هره و ته‌نی گوتنه‌کی ژئی ره ببیزه ..

پیلین خابور نهرم بیون
دهنگی وان نه‌دهات
هی‌دی هی‌دی ب عه‌ردی فه دخشیا
و د بنی‌وی ده.. ماسیان ئه‌قینی دکر

ل دورا چه‌می خابور
ب هه‌زاران دارین چناران سه‌ر هله‌دانه
ژ شوره‌شین به‌ری مه
و پشتی هه‌ستیین مه
دیره‌کا و هلاته‌کی دبیزه...
ئووو خابور ...
قی و هلاتی ج دیت و ج نه‌دیت!

د بن سیا وان دارا ده
چه‌ند میرخاسان بیرئانینین خوه تو‌مار کرن
چه‌ند شهر هاتن کرن
چه‌ند تیپین ئازادیی بؤ‌قی ئاسمانى هاتن پیشکیشکرن

دارین چناران ئیرو خه‌مگین بیون
د بن سیا وان ده
وهکی کوارکیین میشی هنگه‌فین من خوه کومى سه‌ره‌هه‌کر
ول دهنگی وان گوهدار کر
ب نازکی دگوتنه‌کی هه‌مقره
ئه‌م ب ته‌نی مانه

ل دۆرا مە تەنلىقىنى چەند پىاسە تىينە كىرن
 و درۈزىن وندادە
 ئەم چەند گۈرۈزكەنان ژ دۆرا خابور كۆم دكىن
 خابور بىيىدەنگ بۇو ئىرۇ وەكى من بىيىدەنگ
 د ناڭا خوه دە دكەلىا
 د بىنلىقىنى خوه دە دگرىيا
 ما وى كى ژى باودر بىكە كۆ ئەقىندرارە

ب ئاڭا خابورە
 ل سەر پىلىن نەدىتى
 من نامەپىيىن خوه دەقىيىساندىن
 چەند گۆتن بۇون و د ناڭا وان دە تەنلىقىنى ناڭەك بۇو
 د ھوندرى ۋى ناڭى دە ژى
 بىيىدەنگىيا من ھاتبۇو ۋەشارتن
 ئىرۇ خابور ب من رەھەۋالىتى دكىر
 دەردى مە يەك بۇو
 قەدەرا مە يەك بۇو
 ئەو بەر ب وەلاتىن نەناس قە دەھەركە
 خوه دگەھىنە دېجىلە
 دېجىلە ۋى ھەمبىيىز دكە
 لى، ما وى كى ھەركىنا من پېشى تە ھەمبىيىز بىكە
 وى كى ھەركىنا من ب سەر دلى خوه دە ببارىنە پېشى تە
 ئۇرۇرۇرۇ خابور!؟...
 ئىرۇ ژى رە بىيىزە چەند چىرۇكىيەن ئەقىننەيى مە گۆتن
 و پىلىن تە چەند بۇونە دەرمان

٥٥٥ خلثی شهفه‌ها

ژبۆ صەلاح مەلا ... باور ناکەم تە جارەکى دى بېبىنم لوووووو.

د داوايا شەقى دەئەم كۆم بۇون لەھەۋە مە چەند سۆزىن نوو نەپىسىن، ژ
بو كۆئەز سبە خاتىر نەخوازم و حەسکرنى د ناڭا چەنتىن سەھەرى دە بۇ
تە كۆم بكم.. بكم دىيارى ول بەر دەستىن تە دەيىنم من بەندەمان.. و
قەھەتىن دىكىن ئايىھەت و خۇھ لەھەمبەر چاقىن تە ژ بىر دىكىر.. دىزانم كۆل
وەلاتى توزى.. ل وەلاتى كۆشەمامۆك دېنە بەنە يارىن بى مراز.. وى
حەسکرتا مە ژى بى توققى بە.. لەوما ژېرىگەن د ناڭا سەترانىن ئەقىنا تە دە
بەھىزلىرىن دەرمانە كۆ بېم مىقانە كى نەزەلى د وەلاتى دلى تە دە
ل ئاخەكا دى بىگەرە كۆ تىدە خەونىن تە وندانەبىن.. ل چەمەكى دى
بىگەرە دا كۆ تو تىدە تەيركەن ئازاد بکى ل پايىزەكە نوو بىگەرە كۆ تىدە
تو من قەشىرى بەرى بىريارى.. لەلەبەستەكا نوو بىگەرە كۆ تو من تىدە
بنقىسى بەرى خاتىر خەوتىنى

"نەزى بۇ مردىن.. بىمرە بۇ زيان.. چۈن قازانچ ئەكەمى تا نەكەمى زيان"
هَا! وانە ل بەر دەستىن تە ئايىھىن من.. ها وانە ل بەر سىنگا تە ھۇزانىن
من.. ها وانە د ناڭدى تە دە خۇھىزىكىن من.. و وان پەيغان نەبىيژ بۇ من
.. تا كۆ ليقىن تە شىيار بن بۇ من و نەنقىن ناڭشەقى من

سبە ئۆۋۆۋ!... نازنانا من، سونبولەكا نوو بىچىنە.. سبە بۇ خۇھ رۆزەكا
نوول ئاسمانا بىرىنە ئەز و تو خەرىبىن وەلاتى خۇھ نە و يەزدانىن مە
نە ما دەنگان دېھىزىن.. لەوما، تو مەزن بىبە و ئەزى دەنگى تە ھەر گوھدار

ج بىيىزم كۆل سەر باسکىين ئەوران ئەم نە بۇونە مىيىقان، نە ژى وي ئەقىن
بەنى نەقش كرن. دې بىريار سېھ.. دو سېھ و سەقەرەكە درىزلى ناڭ
شىنىيەن مال وېران بە.. لەمما زەتە حەز دكم وەكى خود....
د راوهستگەھەين قىزيانى دە تو جاران حەسەركىن تە پېرىنابە نە ژى
وەختىن كۆمۈركەن قوشىكىن گوندى جىرايانان ئەم ئىز بىر بىكەن ب دەشتىن
كۆچەران تو هاتىيە پېچان و ب بەنا خاتىخوھەستىنى بىباوھرى لەمما
ھىينا دەستىيەن تە بۇ نەقىساندىن نامەكى دلەرزن.. ب قاسى حەسەركىن ئەم
ئەقىندار بۇون، بەرى كۆچاڭ بىيىزىن بەرى كۆزمان بىبە پارچەك چەرم
و بې بەنى سىيەدارا من
خەونا كى بۇ د خەواشەقا بۇورى دە بۇو خەمگىنیا چەممەكى زەلال ب
قاسى چاڭىن تە دەلال و ب قاسى حەسەركىن تە دوور كۆھىتا نە هاتىيە
ئاشكەراكرن..
نابىيىزم سېھ بفرە و ئاگەرەكى پېيغە.. حەسەركەن كى پېرۋۆزكە.. نە نە نااا..
زوو بىريار نەدە دا كۆب دەركەتنە رۆزى رەئەز و تو د ناڭپەشكىن بارانى
دە كەسەسۆرەكى چىكىن.. بىن پەرمىشەك و بەھەرى لىيەن.. سەرەن ھەمى
چىان ئەز و تە ب لىيچىن خود يېيىن قەشافى ماچى بىكەن.. كانىا چىكىن.. ز
نوو قە ئاڭەكە ساااار ل بن سىيوانا بەرووپىا، مازىيا و گویىزا دەربىخن.. دىسال
بەر داڭىن رۆزى بىن ھەلم بلند بىفرن.. بلند بىمن..
قايىھ ئەزى ل قى وەلاتى.. ل وەلاتى عاشق تى دە سەھەرى خود دەخون..
وەلاتى ئەقىن.. قىيان.. حەسەركەن ب ئاگەرى جىگارەكى تى سۇتون.. نە ل ج
ديوانىن سەرخوھشان نە ژى ل سەر منبەرەن مىزگەفتان نە ژى د ناڭا
چىرۋەك، داستان و ھەلبەستان دە تى گۆتون..
تو ژى ل وي دەرى.. ل وي وەلاتى، ئەو وەلاتى ژېر مە بۇويە سەد و يەك 18
پارچە.. ئەزى ل پارچى ژمارە يەك، تول ژمارە سەد.. قىيىجا، تەنى ژبۇ
من و تە حەيىف و خوھىزى مانە.. ئەم ئىز قاندا خود د چاڭىن وي د
بىكەن..

دزانم تو حەز دکی وی گۆتنى ببىيىزى.. لى ل فى وەلاتى ئەو گۆتن ب
کوشتنا ھابىل رەھاتە ژ بىرکرن وەرە، د ناۋاھەلبەستىن من دەل خوە
بگەرە و بھارى د چاقىن خوە دە بېينە.. وەرە، تو وندانابى.. ھەگەر
ھات و تە رىك شاش كر.. تو يى من د دلى خوە دە بېينى.. و دگەل دىتنا
خوە، من ژ خەونا ھەزكىرنا خوە شىيار بکە.. ھشىيار بۇون د ھەزكىرنى دە
ژيانە و ژيان ل گەل تە ھەلبەستەكە بى داۋىيە.

زىنەك بىهنا نەعناعىنْ

زبۇئە حمەد ياسىن ... باوركە دوستو ئەز فيچارى نەما د قەگەرم تو
زى ل بىهنى كە نوبىگەرە

ئاخافتىن تە ب بىرىكىرنا وى بازارى دوور هاتبوون پىچاندىن
نە ژ خوه قە بwoo ھەلبەست
نە ژى، گۆتن ژ خوه قە دهاتن نېيساندىن
د ھەۋدىتىن يەكەم دە
چەند پەيىش بۇون ل سەر دەستىن تە هاتن نېيساندىن
ج زوو تە بىريار دال سەر قى ھەلبەستى
بەھىلە ئەم دادگەھ بىن
مافى ھەلبەستا منه كۆ خوه بپارىزە

ئەرى دزانم،
د وان رىيکىن درىڭ دە،
د وان نەوالىن شەوقى دە،
بىهنا ھەزكىنى ھەر دەۋپۇردا ناقا وى ھەلبەستى
شىرىن و جوان بwoo
و مە خوه ژ بىر دكر.
ھىيىدى ھېيدى دەركەقە
خەرىبىي ج جارانە بۇويە دەرمان.
نە ژى، بۇويە مرادى ھەلبەستەكى.
وەكى ھەۋ و ب ھەۋرە،
چەند كۆلان مە ل سەر پىشتا خوه كرن،

ئۆرۈچ دۆستۇ!...

شەقىماھ چەند كراسى لەوەندى ل خۇھ كىن.

يەك ژوان ژى، ب قاسى رەشاتىيا پۇرا وى جوان نەبىو.

ب قاسى چرووسىيەنا چاھىن وى من سەتىر ل ئاسمان نەدىتن.. من

نەدىتن..

نە ژى، د خەونىن بەھەشتى دە

من وېنەيا وى د ئاقا كەوسەرى دە دىت

ئۆرۈچ دۆستى شەقىن من!...

وەرە و من شىار بکە.

وەرە و بېزە؛

ئەڭوار خودىيىخوھ و خوھىيە

لەوما تو ژى ناس بکە و بفرە.. بفرە

ب باربانگا سېرى رە

دېكىن جىرانان بانگ دان

ھىيدى ھىيدى رۆز ژ پاشت چىا دەركەت، ھىيدى ھىيدى بازار سەمەقۇنىيا

خوھ يارۆزانە دووبارە دىكەر، ھەزار ب ھەزاريا خوھ درەزيان كۈلانان، ھەر

كەس بەر ب ھىيچىيەكى قە دچۇو، ھىيچىيەن وان مينا پەزى شەقانەكى ونداد،

ل پېش وان تارتارى بۇون، راستە، راستە ل دووقۇھىيىن خوھ دەمەشىيان،

و چاھىن من ل پەرى وى ھىيچىا تە دەمەشىيە، وى ھىيچىا كۆھىنا من ناس

نەكىريە و ھىنا ناس ناكم.

ئۆرۈچ دۆستۇ.

چەند دەستەگولى ياسەمینان دىيارى من بکە

بەنا نەعناعى ب من وەرەكە

بەلكى سەرمەست بىم، بەلكى بەنا وى وەرە 22

ژ وان چىايان بەلكى بەنا وى وەرە.

من پەيچىن تە ب ئاقا وى ھەلبەستى رە فەخوارن، دەما كۆ من دىغانى د

نافا چەند خولكان دە، تە خوھ ژ بىركر، لەوما ژ زوو قە من ئەو نامە ژ

بیرکر و من نامه‌که نوو نفیساند.

خوه ل من گران نه‌که...
له‌وما، هله‌بستا من دلی ته ژ زوو ۋە خودنديه
ب قاسى مىيّياتيا ته من هه‌لبه‌ستىن گرانىي نفیساندن
يەك ژ وان ژى نه ل بيرا منه
تهنى و تهنى د ناڭا وئى گرانيا ته ده
وئى هه‌لبه‌ستا كۆهاتى نفیساندن و ته بەنا نەعناعى پى وەركرى، تهنى و
تهنى ئەو ما د ناڭا ئارتىشىا ژنېن كۆ د فى دلى ده بجه بۇونە، ۋىچىجا، بېيىزە و
كەنگى تو دى بەنا نەعناعى ژ دلى من دەرينى.
كەچەك ب فيس تانەكى نەعناعى، د روژەكا بەھارى ده ژ ناڭا چەمى
فرەھوسى دەركەت، دهات و گافىن خوه دزمارتىن، مات مابۇو، ئەوقاسى
بەددو كۆ زمانى مروۋىن ۋى سەردەمى ناس نەدكىر، د هەقدىيتنا يەكەم دە
من گۆتنەك ژى رە گۆت، من دىاريەك دايى، گولەكا نەعناعىيا پىر بۇو، ل
سەرھاتبۇو نفیساندن؛ "ژ تە حەز دكم" ، وى وەختى، گرنىزى و گۆت:
"توب خىرھاتى پايتەختا ژنېن نەعناعى".

دزانم ئۆزۈ خوهداانا پۇرا شەقىنى
ھينا ئەو بيرئانىنин دلى ته ده ناگىن
و خەونىن ته بسوونە ئەو چەند كاتژمېر يېن كۆ زوو بورىن وەكى
خەونىن بەھشتى،
شىار نەبە
ھەلبه‌ست ل بەنه‌كا نوو دگەرە.....

ھەشت سىگان

ژبۇھەر دو بىرايىن من عەباس و عناد دەما كۈپىرىكىن بىو
سىنورەكى ئەبەدى

دەما كۈخەمژۇھلاتى خەمان دهاتن
من ل بەر ئاوازىن تە، ئىشىن ئاخاڭتىن تە دېمارتن
خەون و خەون
شەۋ و شەۋ
دەۋ و دەۋ
من ھەبۇونا بىرىكىرنا تە ياسالان دەھەدىنىد

ئەرى ماتو دىزانى
لۇرىكا مە دىزكى چىيا دە مەزىن بۇويە
و بەكەفا سەتىزەرگى دەربەدەر بۇويە

من ئىشەۋ دارىبەستا خۇد دىكە لاندكەك
من ئىشەۋ سەتراندا خۇد دىكە مەمكەك
من ئىشەۋ دەفا مەرنى دىكە حەزىرنەك
ژبۇوان ھېسلىن خەونا بۆرى 24

بىزە ھەفلا شەقى من
و ھېيدى ھېيدى ماچا خۇد لەردىنە من بىتالىنە
ئەرى ماتو دىزانى، ئەۋزىان كەنگى خۇدش دې

وهختا کۆئەم ھەست دکن..

ب وى کيلىا ھەبوونا خوه

وهختا ئەم ب خوه رە، ب تەرە دەفرن و دین دېن

ئەرى ما تو دزانى ئەم كەنگى كىفخوش دېن

وهختا ئىش، ڙان، كول، دەرد و ئازارىن مە دزىن

و ئەم دېنە دىلى خەونىن خوه يىن نەخوهش

نەخوهش ئانكۇ بىرىندار ئانكۇ لەشەكى زندى

و ئاخەكا ھار و ھەلبەستەكا ژار

و مەشەكا بى شەق بى سىنۇر

و بى ودلاٽ و بازار

ئەرى خاتوونا من

ئەفن زارۋىكىن من

سىنۇر، ھەلبەست و شەقستان

قىيچە وەرە ول بەر خوهكە

فيستانەكى ژ لە وەندىيىن ھەممەدانى

شارەكى، دەسمالەكى ژ وەلاتى خوراسانى

و ژ بىر نەكە كلى موسلى

ھەندەك ژى گولاقا وانى

و بەهائى ماجەكى ژ ئەقىنا قامشلۇق

بەلكى وي وەختى

ئاخا ما ..

ب كىرى ھەريا تەنۇورەكى وەرە، كۆ دىيا من تىدە نانى خوه بېزىنە.

دەشت و دەشت

شەوات و شەوات

ئاڭر و ئاڭر

و گافىئن ئەقىنەكە ترسۇنەك

دا كۆ دەستى من سەرئى من نەخوه

و حەزرىناتە ھەر ژ بەيارىن مىن بەھەركە

ئەسىولتانا ھەشت بازارىن زنجىرلىرى
ھەشت كەچىن ژ كەچكاني خىستى
ھەشت ناۋىيىن ل دەفتەرى خوددايان رەش كرى
ھەشت دلىن بى يار و دەستىگرتى
ھەشت بىرىنىيىن سەر نەگرتى
ھەشت سونبوليىن نە سەردى
ھەشت زەيتۈونىيىن بەر نە گرتى
و درە
و تو بې بەهنا ھەشت سکراتىيىن من
و تو ئىيىدى بىنقىسە ھەر ھەشت خەونىيىن من

فنجان

ژدريا و پهليني ره هون هره اوستيئن کو هله سستي رونيدار
دکهن

دهما کو
قهه هوه دهه رکى
بسکين ته پيره دريئر دبوون
فالى
دهرهو نه دکر
لگه ل ته بوم ئەز
و قهه هوه دهه رکى

هندرى من شل دبوو
ژ پهشکىن قهه هوا ته
گريي من ...
تىيرا هله ستا من نه دکر
من باودر نه دکر
باودر كه من باودر نه دکر
دى من دگو رابه
رابه من بهرگوركە

بهس بېزه فالبېزى ... بهس بېزه
و وي ...
فنجانى بشكينه
ئەۋەھە هوه
تىيرا ...

ھەۋىكىن رۆمانا ئەۋىنداريا من ناكن
بهس بېزه
نەما هەزدكم بگريم

نەماھەزدكم سەرخوش بەم
ھافىن، زەستان و دەمىسال..
ھەموڭىز من غەيدىن ژۇتە
لىپبورىنا دەشتا
پەخشاندىنا گەردۇونى
ھەمى پەرەستىيەن كەنى تەنە

ھەبۈونا خۇھ
دكم خەلات ژۇتە
و نەسەريان دچىنیم
ل بەر فالاتە

خۇھىزى...
نەبا رانەك وەرى
و ئەز پىرە بەرەركم ئاسۆيىن تە
گەر فال من بىكۈزى ژى
نە پۆشمانام
لەوما ناشى تە دېھىزم.

مۇوزىك، ستران و ئاواز
ھەمو دەلاتىيا فالا من دە
ل دەنگى تە دەگەرن

ھينا قەھەھە دەھەرگى
و ئەز لەقىرم...
لەيىقىياتە...

28
ل بەندادا...

داۋىياھەلبەستا قىيىقلىنى
لەوما ئەز ب خۇھ بۇمەھەلبەستەك
وھەلبەستا قىيىقلى من دەگەرى

نامه‌یا داوی

ژبۆ کامیران ره‌شید بە‌رواری ره، دەما کو دلی ته وی شەقى گرى
وەلاتەك تىيىدە شين هات.

ب نافى ته من نفيسي
پشتى كۆ دلی ته ناخافتتا خوه يا داوي گۆت
و خەونەك هاتە ژ بىرگرن

ل پشت سینه‌ران ژى، هەلبەستەك هاتە كوشتن
بۇ سبە بکەنە
بۇ سبە شاد بە
تو هەر گريي ۋى هەلبەستىيى

ئاوازىن ته بۇون دبوونە شەق
دبوونە دەڭ
دبوونە رەڭز خوه و سەرپىھاتىيىن خوه

چەندازۇر بۇو ئەو كىلى
د رووبەلى داوي دە
ته دەستپېكە كە نوو فەكەر

بېبىزە فالبىزى
راست بېبىزە
كى راستە
ھەلبەست، ئان تو، ئان ژى فالا تە؟...
بېبىزە
چەند رىڭ ھەبۇون
چەند چاڭ‌شىن بۇون

چەند كراسى لە وەندى بۇون
 كەچەك چاۋ رەش و دەسمال سېپ بۇو
 ئان خەيالىن تە يېئن نەخوھش بۇون
 نالاوى من:
 ئەو كەسەرەك دوورە
 زەرييەك ب سىنۋەرە
 نە تو دېبىنى
 نە ژى ئەو
 لى ھەرتۇ دەمەينى
 و ئەو ھەرمەزىن دەبە
 ھەرتۇ دېبى گرى
 ئەو ھىسسەرەن تە پاقىز دەكە
 تو تايىن كەسەسۈرە دەھوونى
 ئەو كەن دىيارى تە دەكە
 سال دبوورن
 تو دېبى پايىز
 ئەو بەھارەكا بەنخوھش
 ھەرە كورى من
 شىار بە
 نەبى تۇز بىر بىكى چاۋ رەشا بىرىندار
 نەبى تۇز بىر بىكى فالا كۆ وي نەبە راستى سېبە

ئەم راستىيا خوھ تەنلى دېبىن
 ئەم بى ملک، بى زەقى دېزىن
 سەرمایەھەلبەست، ھەزىزىن و تو
 سەرمایەھەگول، بەدەھى و تو
 سەرمایە بەنەك خوھش، ئاڭەك مەست و تو
 سەرمایە دلهك گەش، گەزىنەك مەحرۇوم و تو
 ئەم خوددانى كۆمكىرنا پارچەيېن خوھ بۇون
 ژ نەوالىن سىيۇي
 و گەرىيەن باۋى

مه ھمت نزانی
کوئم ب خوه چهند پارچه نه

دیسا شه و اته ک ب دیارین هه لبه‌ستی که مت
ده رویش نه ل و ره
ئه دووی بیریقانی ل دهشتین شهوتی د کر
زینی هنگولیسک و نداکر
و مه م شه هیده کی بیوار بwoo.
دیسا کۆمبونا بارانییه
ل سه ر ته رمی هه زکرنا من
شل دکه
نه رم دکه
گه رم دکه
و ب خوه ره ل و ھلاتین دلی ته دگه رینه
دیسا هه وار و فهرمانن
د پایته ختین هه زکرنه که کوشتی ده

بُو خوه نه که خه
ئه م فیرى شکه ستنين سه رکه فتنین نیقچو نه
ئه م فیرى ژ بیر کرنا سه روه خت بونه
ساله ک دو، سی، و چار بهار
ئه م فیرى نفیساندنا ئالایین خوینی بونه
تو زاروکه کا و ھلاتی
و خهونا ته گه رمه
خهونا ته هینا گه میه کا سه ر نافه
وئه م زوو مه زن بون
زووئه قیندار بون
و ئاخافتنا هه بونه که نوو نه
شیار بھ
زه ر تا فهات، دیکی جیرانان بانگ دا.

ماچەگە بىرىندار

چەند گۆتن ب زمانى تە بۇ تە ..

و قىشەقى وى جارەگە دن بېشىخىن تۈۋى حەزىزلىرىنى تە خانم. رۆزەتەن و چۈون و تو ھىنالى ھېقىيا كۆ جارەگە دن بىھى ب دەستى تە بىگە، نا جان، لورب تەنى نە مىنە. ئىدى، ئەفڑيان پارائەفيىندارايە لى تۇو، تو جاران ئەفيىندار نە بۇويە و نە ژى تۇو يى ئەفيىندار بىبى، لەۋماز زۇوفە تە دلى خۇھ كەرەپارىيەك نانى شەوتى و تە دادەستى زارۇكەكى سىيۇي، قىيىجە رابە ئىشەق و خەونا خۇھ دووبارە بىكە داكو تو جارەگە دن ژوان بازارىن نەناس ماچەگە بىرىندار بىكى بۇ خۇھ.

شەقەكە دن و حەزىزلىرىنى كە نۇوب تەرە، شەقەكە دن و حەزىزلىرىنى كە دن، لى قى جارى ب رەنگەكە دى، لەۋماقى جارى تەنى ئەز ئى هەزبىكم ژ تە، قى جارى خۇھ ب وان پەرييەن تە ناخاپىنەم، نە ژى ئاڭلا لېقىن تە قەدخدوم،

١

ژ بىيدنگىيا شەقى دەما كۆ تارى خۇھ ل گۆتنى من د بېچە و د بېئە بنېسىم.

ئەرى نە دنىيىم ژ تەرە، نە ژ تەرە دبىيەم چاقىن خۇھ فەكە جان، چاقىن خۇھ بەر ب شىناتىيا ئاستىرەيان ۋە راكە و خوھستەكىن دلى خۇھ ژ مەلۇولىا ھەيقىرە بىزە.

وى دەنگى تە بىھى، وى دل بېھىزى بىيدنگىيا ھېسەرەن تە، ھەر كۆ ئاستىرەيەك رېزى،

ھەر كۆ ئەم بۇونە چاڭدىرىيەن ئاوازىن شەقى،

32

ئەز دى ژ تەرە فەلۇرەنەم چىرۆكا مە.

جان ئەز دى ژ تەرە فەبىيەم وان پەيقيت كۆ ب كەقىيا لېقىن بەندەوار ۋە دالقىايى و ل بەندەدا دۇرما خۇھ نە كۆ ژ تەرە بىزەن، شەق باش .. جان، شەق باش جان.

حه‌زکرن، وه‌کی دل مه فه‌ره،
وه‌کی ده‌رکه‌تنا رؤزی پاچر،
وه‌کی که‌نی مه سافایه و د کوژراهیا شه‌قی ده هیلینا خوه ژ جه‌مسه‌رین
دل ره رادخه، داکو که‌ن، گرنثین، خه‌نده ل قراخین وی دیلانین خوه
بگدريين.
نه‌ری جان ب قاسی کو نه‌ائه‌قش هکیرین خوه و درانین خوه د
هه‌لبه‌ستا من ده دادچکینه ئه‌وقاسی بی‌ریا به‌هيزتنا دهنگی ته دکم کو د
ناقا مه‌لوودييین وی ده هه‌همی دندگ هاتنه فه‌شارتن.

۲

ما ج زوو ته ژ بير کر دل من
ج زوو ژ بير اته چوو .
ما تو ژ شاهي هات، نه‌شاهايا کو تييده چاقين من ل ته د گه‌ريان و دل
به‌نده‌واري ده‌رکه‌تنا ته بوو ژ نافا وی خه‌مگيني.
نها ده‌ما کوژيان ب نگه‌كيد مه‌شه،
ده‌ما کو مرؤقل پاش خوه مه‌يزه‌ناكن،
چيایيین بي دهنگ ژي فی چيروکا مه د نقيسن جانا من
جان ده‌ما کو تو چووی شاهي و تونه زيقيري، هنگی من گوتنين بریندار
دنقيساندن، هنگی من دلوقانيا خوه ژ نيرگز، ياسه‌مين، نه‌سرین، و
بنه‌فشن ره شيروقه دکر.
تو ده‌رنگ مای، گله‌ک ده‌رنگ مای ژ كه‌روانی حه‌زکرنا من
و ئه‌ز همل دوووه حه‌زکرنا ته ريوی د بoom.
جان من ژ ته‌ره گوت:
کيليلين مه شهـقـن و شـهـقـيـن مه هـيـقـيـنـه و هـيـقـيـنـه مه تـيـرـيـزـنـ نـوـونـه ژ
دايك د بن.

33 جان، جارنا کوژيان ب دووکه‌لی خوه دبه دووژه‌ها بدارقه‌کرنا خه‌ونين
مه، هنگی دقه‌جنقـمـ ژ خهـوـ، لـ ويـنـهـ ياـ تـهـ دـنـهـرمـ، نـهـ وـيـنـهـ ياـ کـوـ تـهـ لـ
پـاشـ نقـيـسـيـ بـوـ "بـ زـاعـيـنـاـ هـهـ لـهـيـلـانـهـ کـيـ رـؤـزـيـ رـهـ ژـ تـهـ هـهـ زـدـکـمـ".
نـهاـ دـهـماـ کـوـ ئـهـزـ وـ تـهـ دـئـاسـيـمـانـيـ حـهـزـکـرـنـيـ دـهـ بـهـشـتـاـ ئـهـقـيـنـدارـانـ قـهـ

دچن، بىریا كەنىٰ تە يى كۆئەز پى رۆمانا ئەقىنداريا مە دنھىسم دكم.

٣

ئىشەۋ دەما كۆئەقىن د گىزەلۈكە دل دە كەلىٰ و تو ژ من دوور، بەر ب
وەلاتىن برجىبۇنا حەزكىرنا تە فە دچم، دا كۆ بە خەچەيىن حەزكىرنا مە
لى بچىنم
جان برا كەنىٰ تە ئىشەۋ هەر مىقانى جىهانا دىنبۇونا من بىٰ، بەلكى دەما
كۆ چاقىين خوه ژ خەوى ۋە كەم تو بې شەمال، بې شەقىم، بې خۇوناف
ب سەر قراخىن بەرزەبۇونا من دە بىبارى.
دىنبۇوم، دەما كۆ من بارانا حەزكىرنى ژ كۈلانىن بازارى رازى كۆم دكر، دا
كۆ رۆزەكى ژ رۆزان تو پى نمىزىا بىرىيەركنى بىكى.
خوه نىزىك بکە لەوما فى شەقى ئەز دى ژ تەرە گۆتنەكى بىزىم، گۆتنەكى
كۆ من د ناڭا نامەيىين خوه دە ۋەشارت و بقاسى بەددويا چاقىن تە
گران .
تۇو هەر ئەقىنى برىندار دكە و ژيان هەر ب تەرە بەر ب ئاسوپىين بەھارەكە
نووهاتى ۋە دچە.

٤

ژئەقىنا كۆ دل رەقاند و دەھەمىزىا ۋى دە زارۆكتىيا من دووبارە بۇو.
ژەھمى وەختان رە دەما كۆ تو تىيەد دېلى مىقانان خەمگىنيا من و ئەز ب
دەستىيەن تە دگرم و ب ھەۋەرە ئەم چاقىين خوه دگرن، دا كۆ ئەم د وەلاتى
حەزكىرنى دە ۋەكەن.
خۇوزى جانا من تە ئىرۇ ئە و بىسکىن خوه يىن كۆ من د ناڭا وان دە جلغا
ھىقىيەن خوه راخستى و حەزكىرنا مە پى پىچاى ل بەر بايى فى شەقا
مەلۇول ۋەكرا، برا نەرمەبايى ئاخافتىنىن مە ژ وان رە بىن شەھ و تا كۆ
رۆز دەركەقى هەر د ناڭا وان دە ئاڭزەنلى بىكى.
34 جان و پشتى جان،
خۇوزى ئىرۇ ئە و دەردىن تە هاتبانا جىهانا من، دا من ژ وان بېرسىيا و ئەو

داخوازی دلی خوه بکرانا و نهز بباما شقانی وان، داکو ئه و دهنگی ته، تو
جاران ژ من قوت نه به.
فاذچم،

بەرى كۆ تو بىزى بچە دچم، بەلكى ژى بى ۋەگەر بچم بەلكى ژى ب هاتنا
پايىزى رە، دەما كۆ چىيىك ھېلىنин خوه ژ بارانى رە دەھىلەن، تو من ببىنە،
بەلكى ژى، تو ببى كەۋوڭەك د ئاسىيمانى دلى من، لى نەز ھەر ل تە بگەرم،
ل تە بگەرم دەما كۆ تول گەل من بى،
تو يى من ببىنى، لى وى چاقىن من ھەر ل تە بگەرن، وى چاقىن من ھەر ل
تە بگەرن و تو يى ھەر من ببىنى و نەز دى ھەر بىزىم كانى تو

5

ھەر كۆئەم نىزى ھەڻ بۇون، ئەوفاسى نەز چاقىن خوه د خەنقيين.
ئەرى دلى من ئى شەيدا ئىدى نەما دكارم بارى ئەفيينا تە ھلگەرم، نەما
دكارم ھىسىرىن خوه بخاپىنەم، لەوما ئەفيىندارم ئەفيىندار.
تو دزانى جان، ئىرۇ دەما كۆ روندكەكى خوه ژ چاقىن من ۋەددىزى و تە
خوه تىيەدە ۋەشارت بۇو، من ھەر و ھەر د خوهست وى روندكى دىل بگەرم،
داکو ھەر ئەز دىلى ھەزكىرنا تە به.
حەزكىن، برچىبۇنا دله و دل حىمەنەكى فەردەھە، تەنى تىيە ئاوازىن
تەنە، تەنى ئەفيىندار روومەتا دل دزانى، ژ لەوما تو دلى.
من ئىرۇ ژى بىرەيا تە دکر، دەما كۆ تو ب من رە بۇوى من بىرەيا تە دکر و ل
بازارى من كەزىيىن ژنا ب دووقۇتكانان ۋە دکرن و ل بازارى من ئەفيىن و
خويىن تەقلى ھەڻ دبوو.
تو و بازار د بۇونە يەك و تو د بۇوى بازار و بازار گازى من دکر.

35

6

ژ شەقى رە سلاڭ
ھەر وەختى و ھەر دەما كۆ سلاڭىن تە د فەرھەنگا ۋى دلى دە كۆم د بن،
ئەز دىمە لىيگە رىنچانى ھاتنا پەيچەكى نوو ژ پەيچىن تە، لەوما تو پەيچا

منى وندايى.

جان. ببۇورە دەما كۆپىلىكىن شەقى گران دىبن دىبن قى حەزىزىنا كۆمە ب
كەنى خود د بەخچەيىن بەدەۋىي د نېمىسەندىن.
بىيەندىنگىيا تە شەر ما رۆزھلاتە، و رۆزھلات نە ئەمن، ئەم ژى نە رۆزھلاتى
نە، وى ئەم رۆز وەرن كۆپايتە ختا دلى خود بىكم رۆزھلاتەكى نۇو ز بۇو
تە، تا كۆتۈوبى ترس كولىلىكىن خود لى بچىنى جان.
وى وەرن ئەم رۆز كۆمەز بىسکىن تە يىن ترسونەك بىكم ئۆلگەها
ھەلبەستا خود، داكو تو جاران ھۆزانما من ل تە نە گەرى د كوراھيا شەقىن
ئاقىس دە.

دەما كۆستىرەكەكى ژ تە رە گۆت: رابە ول دەنگى شەقى گودار كە، زۇو
رانەبە، بەرى كۆتۈرابى گۆتنەكى ژ دلى من رە بىيىزە، ئەم گۆتنە كۆتۈنە
تەرەز ووپىيەن ژيانى دە ھلنايى، لەوما ئەم سەتىرەك ئەزم جان.
بەلى جان ھەمى وەختان ژ تە ھەزدكەم، ھەمى وەختان دەما كۆشەق خود
ل بىسکىن تە يىن تارى دېيىچە، دىمە خالەكى بىچۈوك ژ وي شەقى، بەلكى
جەپى من ژى د ناڭا وان بىسکان دە ھەبى.
نە گىرى جان، لەوما ھىيىرىن تە ھەر دېنە ژانا فى دلى كۆھىنە يىدا
ئاورىيەن تە دنفىيە.

نە گىرى جان، لەوما ھىنە كەنى تە كۆم دەكەم ژ بازارى كۆ من لى ھېقىيەك
چاند و گۆتنىن تە زىرە بۇونە زندانان بى سىنۇر.
گەلەك جاران وي دلى مە بىگرىن، لى وى ھەر دەنگى شەقى رۆمانا حەزىزىنا
برىندار ژ شۇونا كۆ مە لى بىرانيتىن خود قەشارتنە بېيىزى.

^\ فهگه‌رین ره‌ملی

پارچه‌بیین فهگه‌ری د په‌رچه‌بوونا شه‌فستانی ده
د بوونه تۆزا بیندەرین کاینا مرنی
به‌ری تو فهگه‌ری ژی، من بیریا ته دکر
به‌ری تو هه‌ری ژی، من په‌رچه‌بوونا بیریکرنی،
ل‌ئاسیمانی قه‌دەری ژ دریزیا پۇرا ته دکر
به‌ری تو فهگه‌ری
بەنا تە، ب شلاتى و تراتىيا رەملی رە من دکر،
بەنا تە ژ قەنات سویس، دەكشۈرى، تەنورى، بەياندوور، و قەرتەچۆخ ددا
ھەق.

به‌ری تو هه‌ری ژی،
تاریانین من، ل تاریانین سینوران قاچاخ دبۇون،
و بیریکرن دهاتە كەفن كرن خاتوونا پايزا ۋىنى ھەلبەستى.

^\ فهگه‌ریانین رەملی،
ل زۆزانین كۆچەریا دلى من،
بى فهگەر ل دەريي تەنیاتىيا دلى من ددان.
دیسان..

37 تو دەرەنگ فهگه‌ریا يى ناۋا ھىسىرېن كوشتنا من،
دەرەنگ فهگه‌ریا يى، ژ تاجىن رەملی،
و كەننى ئاۋى،
و دەنگى سەمايا رەشا تەمەنی عەشقى

بىيْزه.. جارەكىدى بىيْزه
 تە بىرەيا من نە كربوو؟
 ئەرى من بىرەيا تە نە كربوو،
 دەما كۆ توھەمى بىريکرن بۇوى،
 د دەنگەدانا پەيىقى دە،
 دەما كۆ توھەمى ھېسر بۇوى،
 د داوىيا خەونى دە ئاخ د شەوتى.
 ما ئەز ئى چاوا بىيْزەم، من بىرەيا تە كرييە،
 و تو رەنگى بىريکرنا منى.

زیزنانستن وان روژا

دەما كۆئىشىن سالا ب داوى هاتن و تۆزۈر ئاسىيمانى بىرىكىرنى هاتە
خوار تو بۇوى زەنكلى ھەقگەهينا ستىركان
ديارييە ژبو قەھرەمان و مەنال .

چىرۆكىن ساقا ژ شەقا بۇرى رېيان
و خاتىرخۇهەستىنىن پۇنگى ب داوى هاتن
ھىئى.. ھىئى.. خەمبارى سالىن برچىبۇونى
و قەخوارنا شىرى زەيتۈونى
و قەددەھەك ئاڭا كانيا ناشوتى
ئىشەۋەرە
ول زۆزانى دلى من كۆنلى غەربىبا خود قەددە
ئىشەۋەرە ..
ول كىقرۇشكا ترقىيابى
دار گويىزكا وەستىيابى
و وارى سەرادىكىنەھەستان
كاخەزا خەونى خوه بشەۋىتىنە

ھىئى.. ھىئى
شقانى كەرىي ئەقىنە پىر
نوپەدارى چىايى سى گر و چار گر
ریوبى پايتەختا كەلاندىندا خوينا من
وەرە ئۆرۈشقانى چەندىن سال

و كۆچەریا دەشى من دەشىار بىك
 هيئىتى هىئىشقانى تەممەنى سالى من
 گۆرا تەننېتىيا شەۋا بۈرى
 و هيىسرا كۆخەنلىقى و ئاڭنەدى
 ئەرى ما تو دىزانى
 چەند شەوتىن شەۋ
 و چەند قەرسىن سىنۋىر
 و ئافا دىجىلە چەند ئايەت ژغەرىبۇونا دىرکاھە مكۆرە خودىن

ھۆ.. ھۆ.. شقانو
 باشى بىرینا،
 بىرائىي ھافىينا، خوازگىنىن حەلینا چىايىي بەرفى
 ھەقلى من و لەشى زەمانەكى بى ناڭ
 ودرە و ئىشەققۇب دەستى من بىگە
 داكو بەھەقىرە ئەم رازن
 ژ بەرفى دىرسىم..
 ژ سېپياتىيا بەرفى دىرسىم

گلیلهک دریز سه رخوه شلی

ژبـوـدـهـلـالـ، گـوـلـیـ، بـیـرـیـقـانـ، دـیـلـانـ وـ حـسـیـنـ دـهـمـاـ کـوـنـهـماـ تـایـیـنـ
بـیـرـیـکـرـنـیـ دـکـارـنـ خـوـهـدـاـنـاـ دـلـ خـلاـسـبـکـنـ.

یارا ژـشـهـوـاتـاـ سـینـوـرـانـ
هـیـ کـهـقـوـکـاـ ژـ باـژـارـیـ خـهـرـنوـوـهـیـ
وـ دـهـنـگـیـ رـوـزـیـنـ گـرـیـانـاـ سـرـوـدـیـ
خـوـهـ درـیـزـ .. درـیـزـ بـکـهـ
پـوـرـاـ خـوـهـ بـسـهـرـ دـهـوـلـهـتـاـ دـلـ منـ دـهـ بـهـرـدـ
ماـچـیـنـ خـوـهـ ژـیـ لـ سـهـرـ سـینـگـاـ منـ
بـ هـمـفـیـرـتـیـشـیـنـ قـدـورـبـهـگـ بـسـتـرـهـ
وـ دـداـوـیـاـ شـهـفـهـکـهـ قـهـنـاتـسـوـیـسـیـ دـهـ
لـ دـلـ منـ بـگـهـرـهـ،
لـ وـیـ خـهـوـنـیـ بـگـهـرـهـ
کـهـرـ رـوـزـاـئـیـنـیـ بـهـ
بـهـرـیـ رـوـزـ بـچـهـ نـاـفـاـ
لـ سـهـرـ گـوـرـهـکـیـ توـ بـیـ بـیـنـهـ،
بـ پـاـچـهـکـیـ رـدـشـ قـهـ دـالـهـ قـانـدـیـهـ،
وـیـ ژـیـ لـ گـهـلـ خـوـهـ بـیـنـهـ،
ئـهـوـ دـهـسـمـالـاـ دـیـاـ مـنـهـ.

وى سەنفۇنىا لەشىئن تازى،
 د پايتەختا رووتان دە بى سرۇود.
 گەر ھات و گەرمەتاقى،
 خوناقا سەرمەمكىن تە نە فەرساند
 وى سۇقى بېيىن اللە اكىر
 وى زۆزانىن كۆچەر، سەرھلدانى كەرنگان بىن
 و تو تەنلى توو
 ژ ناڭا ئاڭا پەرييىن عەنتەرىيى،
 گولىيىن خوه بىهنا زەپرتە قالا شل بىكە،
 و چەنگەك ھنە(خنە) ب سەر ئاخا دىا من ودرگە،
 وى ژ ھنى گەلەك ھەزىزدىكە.

پارا من ..

خۇھۇزى تو وى كىلىيى نە گرىيابا
 و خۇھۇزى تە روندكەك ژ وان ل سىنۇردى دلى من ھشتبا
 ما تو قى شەقى ھاتى، داكو تو نە شەگەرى
 يان تە خوخە ب خاترى وى دلى رە ونداكى
 ئەرى بىهنا شەقى كولىلىكى
 و نازا.. سازا بەر دەرىيەن شەقىستانى
 گەر تە ئەز قەشارتم ل بن قى ئاخى
 هەر شەق بىلەما لىيقا خوخە من گەرم بىكە
 و چىرۇڭا خەونەكە نۇو ژبۇ من بېيىد
 د قاتى هەفتان يى دلى من دە
 هەلبەستا قى شەقى دالەقىنە
 تو ئەرى تو، گەر تو نە پارچەك ژ قى دلى بى
 تو دل ھەميى
 و ئاريانا بەربانگەكە زىنداڭىرىي
 د چاركۆشە يا گۇرستانا قى دلى دە

بەنا نەفەلی

قایه ئە و روژ دیسا هاتن
و قایه پايزەکا دى،

ب سەر سینئورى حەزىزىنا مە داھات
مە تە كارى ئەفيينا مە و زەستانى كريي
يان تو هيما

ز گرین قەرەچۆخ رە سترانا گري خوه دېيىزى
قى جارى ڙى هەرە نىزىك مزگەفتا زەينۇالعابدين
و ڙ كۆلانا قوھتلى دلى من بخوازە
ل نىزىك حىرانىن مە
دارەكە توپن سپى ھە يە
وى بەنا نانى تەندۇورى ڙ نىقا گوند بەن تە
ژ ور ڙى نانەكى سىلى بىنە
من بىریا تلىيەن تە كريي

قایه روژىن سەرىزەركى نىزىك دىن
تۈرى ھەرە

43
ل دۇرماندۇرلارى،
وى بەنا نەفەل دلى تە تزىكە
ژ خوه مىيۆپىن ترى،
گۇھدارىن چىرۆكىن من بۇون
ژ بىر نەكە

گەرسىبها زووب سەرتە دەھات
د خەو دە نەمىئە
دىا من تاشتى بەرى رۆزھلاتى چى دكە
زوورابە

ھينا ئاسىمان، تاڭماچ نەكىرى
ھينا گۈل بەرۋىز، كەزى شەھنەكىرى
ھينا چۆكىن باڭ يېن دى گەزنىكىرى
و ھينا كەچكىن پەمبۇونە چووى
تو يى من بېبىنى،
ل تەنشتارى
جىگارەكى دكىش
و قىيەلبەستا قەھۋى بۇ تە دنفىسم
من ديسا بىریا تلىيەن تە كرييە

هاوارین مه دنگن

ژبـوـمـحـمـودـسـلـیـمـانـ توـهـرـدـمـیـنـ ئـاـقـهـکـهـ زـهـلـالـ وـگـرـنـثـیـنـاـ تـهـ
هـیـشـتـاـ خـاتـرـنـهـخـوـهـسـتـیـهـ ژـسـیـنـورـیـنـ دـلـیـ منـ..

د دهـماـ کـوـئـمـ شـهـرـقـانـ نـیـجـیرـاـ گـولـیـنـ ئـازـادـیـنـ نـهـ
ئـهـمـ خـهـوـنـاـ وـلـاتـهـکـیـ بـوـونـ
داـوـهـتاـ باـزـاـرـهـکـیـ بـوـونـ
وـخـیـلـیـنـ بـوـوـکـهـکـیـ بـوـونـ
کـوـ مـهـ هـیـسـرـیـنـ وـئـ پـاـقـزـ نـهـ کـرـنـ
کـوـ مـهـ دـنـگـیـ زـارـوـکـیـ ژـنـهـبـیـهـکـیـ تـوـمـارـ نـهـ کـرـنـ
وـهـرـ وـهـرـ گـوـرـسـتـانـ نـاـقـیـ مـهـ بـوـنـ
وـپـادـیـشـاهـیـ مـهـ خـوـهـدـانـ فـهـرـمـانـ وـکـهـنـ بـوـونـ
بـیـزـهـ دـوـسـتـیـ مـنـ.. بـیـزـهـ چـهـنـدـ خـهـوـنـ مـهـ کـوـشـتـنـ
چـهـنـدـ کـهـ جـبـوـونـهـ قـوـرـبـانـیـنـ سـتـیـرـکـهـکـهـ بـرـقـوـوـکـ
چـهـنـدـ کـهـزـیـ هـاـتـنـ بـرـیـنـ لـ بـهـرـ ئـاـقـیـنـ دـیـنـ
چـهـنـدـ هـیـشـیـ بـوـونـهـ خـوـهـلـیـاـ چـهـیدـانـهـکـیـ رـهـشـ
چـهـنـدـ دـارـقـینـ بـهـرـوـانـ ئـهـمـ دـنـاـخـوـهـ دـهـ گـوـهـدـارـ کـرـنـ
چـهـنـدـ چـیـرـوـکـیـنـ مـهـ کـهـوـانـ ژـبـهـرـ کـرـنـ
ئـهـمـ دـوـسـتـیـ شـهـقـیـ بـوـونـ
ترـسـاـ مـهـ گـاـفـهـکـ
وـ گـاـفـاـ مـهـ دـنـگـهـکـ بلـنـدـ بـوـوـ

ماـنـهـ ئـهـمـ بـوـونـ
کـوـ زـهـنـگـهـلـوـرـکـیـ وـانـ شـهـوـتـیـنـ دـبـهـرـ چـهـپـکـهـ لـیـدـانـیـ
ماـنـهـ ئـهـمـ بـوـونـ کـوـ چـاـفـیـنـ مـهـ ژـ وـانـ رـهـ بـوـونـهـ نـوـبـهـدـارـ
ماـنـهـ ئـهـمـ بـوـونـ

مانە ئەم بون خەربىياز مەرنى

ژيوبىند مەحمدەد، گەرئەز چوم گوتىنەكى تەنىڭ ئېرىھ بېبىزە.....!

و رۆز جارەكە دى دەركەت
 دەمما توھينا دخەو
 چاھىن من ئى دبۈونە شل نەمانا تە
 دەنەنافىن تە دە چەند ئاگر بېكەتىنە
 دىزكى تە دە چەند چەند زارۇك بى كەنن
 و دەردىن تە ژ تە گرانتىن
 بى يارى، بى دۆستى، بى ھەۋالى
 و حەزىرنا تە ژ ئاڭا دىجىلە بلهزىترە
 نە گۆتنىن ۋى ھەلبەستى، تە تىر دەن
 نە ئى، ئەڭ ھېسەرىن منى سار،
 بازارى حەزىزلىك و كۈزىتىن منى
 زمانى بىيانىان ناناسى
 كەننى رەشكان ب تە گولەنە، ساتۆرەنە
 و دەستىن تە درېز نابىن
 نە ئى، چاھىن تە دخەو دچن
 تۆبەدارى ئەقىندا خوھىي
 نۆبەدارى پەيپە خوھىي
 هەر رۆز دەھەمبىزى تە دە جەنگەكە
 و توھەر دكەنى
 ژ بۆسە دكەنى
46
 ژ بۇ لە فەگەرن كەقۇك
 جلى بۆكانىيى ژ بەر خوھ ناكى.

بیزیگن ب به نده مان ره د جو و نافا

ئىشەۋ نە رازە
ئىشەۋ خويينا شەقىٰ و قەترانا ئى دلى،
ب درىزاهىيا سينوران،
و شەواتا پەرييەن ل خوه مكورهاتنى بسوژىنە.

د وان كىلىيەن بى دەنگىيا قەلاچان
و تۆفانان خەمگىنيا دەشتان
من نەما دكارى ناڭال تە بكم
من نزاپى كۆه زى ئەوقاسى ژ تە كۆچر بىم
و دلى خوه ب دەستى خوه هلبگرم
و تو، هەر گۆرمىنا وي گوھدار بى.

ئەرى خاتۇونا ژ بارانى
ژ بەنا گولا رىحانى
حىرانا باقى فەلەك
ئىدى تەنلى تو دېلى
ھەبوونا مان و نەمانى

وەرە شاھەبۇوكا كۆچەران وەرە
دەرى ھىيىدى ھىيىدى قەكە
ئەز و خوه و دلى خوه
ل ھىيىچىا..
دەنگ دەنگ
تەق تەق..
تەق.. رەقا تلىيەن تەنە.

ھىٰ ثاريانا سينورىن بەندەمانى
ئەرىٰ ما تو دزانى..
تەنىٰ بىرېكىن بۇويه وەلاتى من
تەنىٰ رەش پۇرا تە، بۇويه زەنجىرا ھەلبەستا من
تەنىٰ خوناقا كۆچەر يا سوبەيىن تە بۇويه زمانى من،
تەنىٰ چاقىن تە، يېن ب تەخوبان ۋە وەستىايى،
مېقانى چاقى منى بىگرىنە.

مروققەر شەق خود دكۈزۈن
داكى سبەي بې مروققەكى دن
ئەز ژى ھەر شەق خود دكۈزۈم
داكى سبەي، جاردىكا دى ژ تە ھەزبىكە.

ھەلبەستا من ھەر وەختى بىرچىا مەرنىيە
ئەز ژى ھەر وەختى،
بىرچىي بىرېكىرنا تە دەمىنە،
لەوما نامىم بەرى خود.

ئىشەق ژىرە بىيىن، عەورىن ئاپس
ستىركىن بىزدىيابىي
بايى لەزۆك.. ئىشەق ژىرە بىيىن،
ل پاش پەنچەران،
ل ئاپ بەخچان
گولەكى ژ دەنگى خود
ب دەنگى خود ئاپ دە
و ب ھىسىرىن خود بېپەچە
تەنىٰ ل سەر بىنۋىسىم
من بىرەيا تە كرىيە

چیروکا نرسن

ژبو یاسر، ده ما کو ئەم ھەۋى ببىين ئەمى بە حسا گەلك چىوكان بىن

دهما كۆ چاڭىن تە دخەو چوون و تە ئەز كرم مىڭانەكى ئەزدى د جىهانا
تەنیاتىيا خۇد دە
من بە حسا وان چركە و وان كىلىيىن خاتىخواستنى ژشۇنوارىن مەرە
دەرىن..

قىيچارى توب هاتنا گيان رە دهاتى..
و پارچەيىن شەقى، من پاشتى چوونا تە كۆم دەرىن
دهما كۆ ئەۋەجىيەن دەنەندرى مە دە دخەندىقى
و ھەستىيەن مە، پارسە ژ خەونا دوهى دەرىن
ئەم دبۈونە بېلىن چەمەكى يار كوشى
ئەم دبۈونە پەلىن دارچىنارەكە نو گەشتى
و ئەم دبۈونە مانشىتى چىرۇكاكەزار و يەك شەقى

49

دهما كۆ لەرزىنا دەستان..
ب خەمگىنە دوورىيانى گەرم دبۈون
وارگەھىن دل، رۆزى دۆماھىيا شەر دەھانىن
فلااتى ژى، ب پەيغىن سەر لىقان شەوتى، ل خۇد مکور دەت

د سېيىدەھىيەكا فى بازارى دە، جەزنا ھەبۈونى پەرىن خوھ ب كولىلەكىن
 ئاسەمینان دا كرن،
 بەنا تە ژى، راگەندىندا قەقەتىنا بەنى ترسى بۇو،
 تو جاران ھەلبەست بقاسى كەنى تە رووگەش نە بۇوبۇو،
 تو دهاتى بىرا كەوا،
 تو دهاتى هيلىپا قىتكان،
 و هيىدى هيىدى رۆز ژ پاش چىايى مەتىين دەردەت
 ببۇورە گەر ببىيىم، ئەم ژ دايىكبۇونى ئىشى نە، هيىسران بۇ خوھ دكىن و
 شىنان ژ شەفستانى دەين دكىن،
 دەما تو فى جارى قەگەرى، ئەز ئى چىرۆكا بەرفى و هنەك ژى، ژ چىرۆكا
 ترسى بۇ تە ببىيىم.

ئاريانا

ب قەھەرە، ھەيامىن ئىسىز ناقا خوه بشۇ، بقەھەرە، ما قەىستىركىن
شەقا شاهنشاها رەشى سلاقىن چانى منى مرى ژبۇ تە نهانىن توھەر
دەھنى و ئىشىن تە ژى دېنە مېغانىن شەقى من، بلا جانا من، لى دەقى تو
ژى چەرمىن چۈستانا بى ھىقىبۇونى ژ فەرەنگا زىدانكىرنا حەزىزىن
خوه باقىئىزى..

ب قەھەرە، جاران قەھەر تە نىزىكى من دىكىن، جاران قەھەر تە دىكىن ھەۋالا
ھەرى نىزىكى ژفى دلى، لەوما ژى ئەفدىل ھەر شەقى گولاقىن قەھەرەن تە
دەھى ئاقدان.

بەندەمان و قەھەر، بىرېكىن و ھەۋدىتەن، ئىدى من ژ بىرا خوه ئاھىتەن،
ئىدى توژ من دوور دكەقى و تلىيەن مە خوهداندا داويا شەقەكە ئۆچاخىا
عەشقى درېژن.

ببۇرە من نزانى كۆئەوقاسى ژ تە ھەزىزىكەم، لەوما تىخوبىيەن چاھىن تە
بۇونە كەقۇكىن ترقىيائى ھىلىيەن خوه دەلبەستا من دە چى كرن.

دە وەرن قەھەرەن رازايى
ئاريانىن دەنگەدانىن ئىشى
فنجانىن قەھەوا ترسى
نافى ل ئاسىيمانى ھەفتى

و ماچىن دالقىيائى د ناقبەرا دل و دل دە
داكۆئەم خوھلىا حەزىزىنى بدىرن
و دلىن ژ پاچكان بشەوتىن
ئىدى وەختا خاتىرخوھەستىتىيە
جاران ژى دېبىزم بەلكى تەنلى مە بگەھىنە ھەف.

هەر شەو ٥٠٥

ژبۇرى ناڭى بى ناسنامە ...

نا تونە خەون بۇوى
نا تونە ئەو دەمسالا ھشك بۇوى
توئەو ھەزكىرنا كۆ دنافا رۆزىيەن من دە مەزىن دېبۈمى
ئەو ناڭى كۆ دەقى فەرھەنگى دە دەنگ بۇوى
ھەمى وەختان من ئەم خەون ھەبۈو
من ئەو ھەزكىرن بۇو
لى تو
ئەي يار تو
ج جاران نەدبۈوى خۇودانا كەسکەسۈرە مە
ئەز ئەو ھەلبەستا بەرى مە
ئەو دەنگى بەرى مە
ئەو بىرئانىينا بەرى مە

جان

دەما كۆ ھەزكىرنا مە زارۆك بۇو

دەما كۆ دەستىپىڭ بۇو

دەما كۆ ژيان و ئەز و تە بۇون

ھەر و ھەر ئەم دېبۈونە بازار

52 دېبۈونە ھېڭى

نەدىسىكىن

نەدىاخفىن

بىيەنگ بۇون

و بى تە خەون نەدرازان

نه ژی ههزکرن دووباره دکرن
 بو جارا داوی فهگره
 بو مرنا داوی فهگره و ببیزه ژته حهز دکم
 ژ دله‌کی مری حهز دکم

هینا هیسیرین بازار کوم دکم
 هینا وان پهیشین ته تومار دکم
 بو جارا داوی حمز بکه
 بو جارا داوی
 داخوازانمه‌یه‌کی ژ دل خوه ریکه
 ئه‌قین بی ودلاتن
 بی ناخن
 و بی شهفن
 شهقین مه قوربانیین کیلیین به رفا مالویرانن

من ژی جاری تو ناس نه‌کری
 ببوروه جانا من
 کو نه‌ما دکارم که‌فوكان بفرینم بو ته
 ببوروه کو نه‌ما دکارم نمیثا ههزکرنا ته بکم
 هه‌لبه‌ست، ته‌نی بو ته گریا
 بو ته میياتی د ته‌نیتیا نآفاهیین شهیدایه‌کی ده
 ج جاران پیر نه‌دببو
 ل گه‌ل ته،
 ددم، ههزکرن، هیقی، زیان، مرن، ئاواز..
 ناسمان، ئاف، ناخ، دبونه پارچه‌ییین لیقین من بیین شه‌وتی
 قهت و قهت شیار نه‌دببو ئه و ههزکرن

بەرى ھەۋدىتنى
بىشەواتا ھەلبەستى بى باوھر بۇوى
بى دل بۇوى
تو دله رزى
درەجى

ج جاران نەدھاتى گرتىن
نە ژى ج جاران تە ئاشكەرا دكى دەنگى خوھ
ئەونە تو بۇوى
ئەونە تو بۇوى جانا من
بەپلە
ئەو چەند نىشانن بۇ شەفەقا سېھ

بۇ تە چەند بازاز رزيان
چەند ھەيام بۇونە ستىر
بۇونە دور
بۇونە ئۆل
بۇونە نەمان و تو مائى

ئەم زارۇڭ بۇون د وەرزىن دىنبۇونا ھەزكىرنى دە
ھەر ئاخافتەك ب كەلا ھەلبەستەكى زىل ددا
قىيچانە پرسە
و نەبىزە
لور
كى يە لور چەند پەيقىن قەشارتى بۇ سېھ ھلاندە

بەرى كۆ تو بەر دەرى ئاڭ بى
باوھر بکە و بىزە حەز دكم
ھەزكىن دو دلن
ھەزكىن دو ئاخافتىن
دو بەهار
دو ژيان

یەك ب شەرمى، يادى ب چىنينا بەرفىينىن دوه
تو راستيا سەدسالا هەزكىنى بۇوى
توبى تاوانىيا بازارى گونەھكارى
و دەمژمىرا بى داوىي
ژ راودەستانا وى چىرۆكا ب داوى نەھااالت

دلخوهش دبۇون د وەرزى داوى ده
دەنگ دبۇو دەنگەكى نوو
د كۆفانىن گولان ده
ھىيى.. ھى چەند خوش بۇون ئەو كىلىيەن شەرابى
چەند گەش بۇون ئەو كىلىيەن قەددەغە
ژ ناۋا سىنگىن تە پېرۆزىا وەلاتەكى دەھەركى
و قەھر ب كۈلانىن بازار دە درېيان
دبۇونە دۆزدەخ
دبۇونە خەزەب
دبۇونە كەزەب
دەاتن براشتەن
دەاتن قەمراندىن
دەاتن ئاقدان
دەاتن كىلداڭ
ب چاڭى تە يېيىن رەش بەلەك
ب لىيېقىن تە يېيىن گولەنار
و ئاخافتىنىن تە يېيىن بى سۇند
ھىيى ژ سېيى رە دباراند

قى جارى نە وەكە جاران بۇو
قى جارى مەھشهر بۇو
دادگەھ بۇو
ئەقىن تەنەنیا بۇو
و تو مىسلمانەكە رووت بۇو
رووت ژ بەهارا چۈوى

رۇوت ژ رۇۋا بۇورى
پايىز بۇوى
پېر بۇوى
و د دل د، وەكە سونبول گەنەمەكى شىن دبووى
نەدھاتن ۋەشارتن كراسىئن زىزۈكى
نەدھاتن ۋەشارتن دەرسوو كىيەن شەرمىنى
تەننیا بۇوى د مەحرابا بىللان دە
تەننیا بۇوى د ئايەتىن ۋەگەريانى دە
شىرین بۇوى د خەلەكىيەن شۇوشتنا خەربىيى دە

ھەر شەق و درە
و من ژ خەونا ھەزكىرنا خۇھ شىار بکە
من ژ قەيدىيەن پەرچا خۇھ رىزگار بکە
من د ھەزكىرنا خۇھ دە ئازاد بکە.

زفان

هر کوژ خانین ته دهینه بیرا من، ئەڭگىان ژتۇزا رەشا حەزكىنى خوه
دادوهشىنە

هر كۆئەز دەھىمە ژفانا تە،
باقاسى حەزكىنا تە دەھىم.
دەما چوونى زى، باقاسى حەزكىنى خەونىن نېقچۆل گەل خوه دېم.

جان، ھەر كۆ دەھىمە دىدارا تە، رەورەوكى من بەرى من دھى،
دەما چوونى زى رەورەوكى من ژەحرقەخوارى شەھيد دكەقى.

ھەر كۆ دەھىمە جقاتا تە، ھىسىر ژ چاھىن من درەفن،
دەما چوونى زى، ھىسىرەن كوشىلى دوووف خوه دخىرىنىم.
ھەر كۆ دەھىمە ژفانا تە، ئىيىشىن من دېنە ماچىن تە،
دەما چوونى زى، ھەر ماچەكە تە، دېھەزار ئىيىش بۇ من.

حەزكىنەكە شەوبى بۇو دلى مە،
نە زىل ددا، نە توڭىدا، نە ژى دەر.

ھەمبىز بۇو حەزكىنا مە و خەلکى كرن گولافۇز بۇ خوه
ئايەت بۇون حەزكىنا مە، و خەلکى كرن سەلوات بۇ مەرىيەن خوه،
عەشق بۇو حەزكىنا مە و خەلکى دنافىخوه دەپارقەكىن،
ھاوار و ئاخىن بۇو حەزكىنا مە، نالىن و گىرىن بۇو حەزكىنا مە و من و
تە، ژ بۇ خوه دىكىن ھەلبەست، درېز بۇون پەيپەن حەزكىنا مە و من و
تە رۆز ب روڭ، كىلى ب كىلى رۆمان ب وى حەزكىنى دنىيىساند

ھەمى وەختان بىریا دەنگى دلى تە دىكەم ژ دۈور فە،
و چاۋىن تە، من و ھەلبەستا من زەنگىن دىن.

حەزكىن بەرى مە و پېشى مە ژىبر بۇوبۇو،
دەما كۆكەقۇكان نەما زمانى تەپلىكان ناسىكىن.
و تو ژى وەكى ژقانى جوان، پاقۇر وەكى چاۋىر چاۋ دۈور

تو دىانى، قى جارى بەرى كۆئەز بىچم ژ دىدارا تە، بەرى كۆزقان خالا
داوى ل سەر دلى من دەينى، بەرى كۆھىسرا داوى د سىنۇرىن حەزكىن تە
دە بىرىزم، بەرى كۆ دارا ھەزىران زارۇكى خود سىيۇي بەھىلە و مىيۆين ترى
ھارسىمى خود بوهشىنى، بەرى كۆ خاتىر ژ دەرىيىن حەوشى بخوازم، من
ھەزدىك تە گەلەك گەلەك ھەمبىز بكم

جیروگا هرنا وی..

د ناڭ چەند پىللان ده
 چەند تەمەن وندا بۇون
 چەند كەزى هاتن بىرىن
 چەند كەسان خودلى ب سەرى خوددا كرن
 چەند شەقىبى مە رازان
 چەند سېھەكە قۇك بى مە شىيار بۇون
 چەند و چەند بىرىن ساخ دبۇون
 و ب دىتنا تە ھەر دەرن
 چەند جاران
 تە خود گۆرى رۇناھىيەكى دكىر
 نەدزانى كۆل ور
 دل د لىيگەريانا سەرمەدى ده
 ھەر و ھەر
 ناڭى تە دېينە
 بىرىن ساخ نەدبۇون
 نە ژى چاڭ د جەھى خود دە رادوھىستيان
 چەند دەمسال دەرباس بۇون
 چەند وەرز هاتن كۈزتن
 ھەر و ھەر ل بەنداتە بۇوم
 ل ھىيچىيا تە بۇوم
 ئەو ئاخافتىن نەدھاتن ژېركەن
 نە ژى ئەز و ھەيىشى ژ شەقېرىكىن تە بىزار دبۇون

ئەرىچەند جاران د شەقىيەن بەرفىينى دە
 من چاركاتە ل خۇد دېيچا
 گەرم دبۇوم، سەرەمىست دبۇوم
 لەوما تو ل ور بۇوى
 دەھەمبىيىزاتە دە مەزىن دبۇوم
 تەنى و تەنى
 چەند پىليلەن ھەزكىرنى بى راوهستان بۇون
 ژيان د نافا كىلىيەكى دە دوهەستىيا
 مىينا پىرەكى
 ب گۆپال ل پىش مە دەمەشىا
 پۇر سې دبۇو
 قەرمىچۈكەن رووپى مە دگرتەن
 ل سەر لېقىيەن مە چىرۇكىيەن بېرىيەرنى دنخىيساندىن

ب ئاخا تە شا دبۇو دل
 ب نافى تە مەزىن دبۇو
 ھەلبەستى ژيان دکر، دل كاين دکر
 پشتى تە
 ھەلبەست مرن
 بىرين مرن
 دەرمان مرن

ئىش، نەخۇوهشى ب شەقەقا سېبى رە بەلاڭ دبۇون
 د بازارەكى مەزىن دە تەنى ما بۇوى و چاقى تە ل دۇراتە ل كەسىن كۆ
 دچوون و دهاتن مەبىزە دکر د نافا وان دە تە ساۋىرەك نەددىت، وى
 وەختى چاقى تە دوور دوور چووبۇون، چىرۇكَا چەند سالا تە دئانى بىرا
 خود، ئاخافتىنا تە ياداوى ژى، ب ئافا وى چەمى رە دبۇو ماسىيەك، بىرىنلىن
 من ژى دزان، بەر ب بەنا تە قە دهاتم.

گوچه‌ری

ژبو جیهانا چاڭكەسک

د فەگەرېن داوى دە
تو دى چەند خاترا ئى من بخوازى؟
ما تە بىريار نەدا تو فەگەرى
يان بازارى خەرېب
ئەو قاسى د دلى تە دە مەزن بۇو
بەيىلە بەھەۋەرە ئەم قىانى بىن
جارەكە دن ل وەلاتى دلى من قەگەرە
وەردە.. وەردە
و بەھەۋەرە دائەم بازارەكى ئاڭا بىن
ما هينا تو يى چەند خاترا بخوازى؟
ھىيلىنىن مە ل ورھاتن ئاڭاڭرەن
ول فەردىن مە
د ناڭا بەندەمانى دە
د ناڭا ئاخىنان دە
د ناڭا ئارىانا زىيانى دە
چەند سۆز دان
چەند ھەزكىن دەرباز بۇون
چەند دەمسال بەھۇرىن
و بارانى ھەر و ھەر

پىيكتىنە خوه ل شۇقىن بەيار دكىر
 ئۆ.. ئۆ دۆستا وەلاتى دوور، ئىشەق چەند گافان باقىزە
 د ناقا چەند كۈلانان د چەند ناقان بنقىسىه
 ما تو يى هىينا چەند خاتaran بخوازى؟
 ئەم دۆستىن شەقى بۇون
 و خەربى
 هەر و هەر
 مەنگەنە بۇو
 هەستىن مە دەھىران
 ئاخافتىن مە ژى
 د ناقا گرى و زەنگەلۇركا مە دە دمان..

دېسان زارۆكىن دىگرىن
 دېسان گۆرسەنان دىلى من دە تىئە ئاڭاكرن
 دېسان ناقى وى ل سەر گۆرى دنە خشىنە
 و ناقى خوه دكۈزم
 ما هىينا تو يى چەند خاتaran بخوازى؟
 جارەكى من بکۈزە
 وەرە.. وەرە و بېيژە شەق باش شەق باش

كەنى تە هەر و هەر
 بايەك بۇو، شەمالەك بۇو
 د شەقىيان دە
 ئاوازىن بلوورەكە بىرىندار شىيار دكىرن
 ما هىينا تو يى چەند خاتaran بخوازى؟
 گەرماتىيە، تەننېتىيە، وندابۇونە
 و ھەزكىن ژ بازار تى كۆمكىن

62

ئەم ئەقىندارى شەقى بۇون
 لەوما تو جاران ژ شەقى سل نە دبۇون
 تەننې شەقى نەھينىيەن مە ھەمېز دكىرن

ئاوازین مه دەنگ بۇون
ھېشقىيەن مه خەون بۇون
ھەقدىتنەكە ژ نشکىيە
رامووسەنەكە پىر ژ دەشتا مە
ما ھينا تو يى چەند خاتران بخوازى؟

ئىشەۋىر ئانىنان كۆم بکە
د ناقا قان گۆتنان دە
چەند گۆتن ب ئاگر ھاتنە شووشتن
و ب كەفيي لىقان ۋە دالەقيان
دەرنەدكەتن
بى ناڭى تە دەرنەدكەتن
ھىدى ھىدى ئەم دېعونە هلم دېعونە دۆمان
و مە ناڭى خود ژ روپەلى ژيانى رادكر
مە دگوت
خۇزى ئەم دەرزى بەرفىنان دە ڇايىك بېعونا
ۋە گەرە و بېيىزە شەف باش و دەرباس بې

ما ھينا تو يى چەند خاتران بخوازى؟
تەمنى و تەنى رۆندكىيەن مە د ئاخىن
دېپىزىن
ژيان بکە
بېيىزە ئەرى
نەوەستە
نەوەستە

دل خود راكە و بنقيسە و گۆتنەكى بېيىزە
ۋە گەريان كىلىيا شادىيا شەفتانەكە نەھاتى نقىسانىدىن بۇو
و ھاواردكە
د ناقا ھەلبەستى دە
كەنى تە تۆمار دكە،

ما ھینا تو يىچەند خاتران بخوازى؟
سۆزەكى بده
ژ بھارى رە سۆزەكى بده
ھەگەر ھات و ناڤى من د نافا سۆزا تە دەنەبە ژى
دیسا رازيمە ب شەقَا خوھ
لەوما، بەرىھەزكىنى مەرم
و پشتىھەزكىنى من نەما ئاخافتى نېيىسىن

ما ھینا تو يىچەند خاتران بخوازى؟
گۆتنەكى بېيژە
دا كۆھە لېھەست د خەۋە قە بچە

من ب خووه ببه

ژ بووی گورا کو ئەزىزىدى هشتىمە..

قایيە جارەکا دى چەند گۆتنان بۇ تە دنقيىسم
قایيە جارەکا دى نامەيەكى دنقيىسم كۆ تو يىن نە خويينى
قایيە جارەکا دى تۆزا سالىن دوور ژ بەر چاھى تە دەشىيرم
دا كۆ جارەکا دى تو من ھەمېز بکى
دا كۆ جارەکا دى سەرئى خوھ دەيىنم سەر سىنگى تە و دخەو بچە
تا كۆ جارەكە دى تو بېيىزى
ئۆۆۆۆۆۆۆۆ لاوى من ..
ل كۆ مايىبىيى

دەورى تە دوورى وى گۈرستانى ژيان كېلىيەكە
لەوما ج جاران مە ژ ژيانى حەز نەكەرى تە
قى ھەلبەستى ژى، ژى حەز نەكەرى بى دەنگى تە، بى كەنى تە

ئاخافتىن، پەيىش، گۆتن، ھەلبەست و ئەز
ئەم ھەمى گونەھكارن
و تۆبەدارىن ناۋى تە نە

بەرىي كۈرۈز بېجە ئاڭا

ژئارىيانى رە دەما كۈدىلى خوه ديارى من كروبى دل ما

ئىرۇ رۆز دەرنىڭ چوو ئاڭا
و گاۋىن من دەرنىڭ هاتن دىداراتە
ئىرۇ چەند خولكىن دن من ژ دەمى دزىن
لەوما نەبوومە مىڭانى چاۋىن تە

د دەما كۆ تو دبۇوى شەفتانا من
و تە خاترى خوه ژ رۆزى دخودىت
پەيپىن مرى ل دۆر من دگەريان
و تو رىرى دبۇوى
بەرى كۆ رۆز بېجە ئاڭا

چەند هەزار سالىن دن
ئەزى خەونا هەزكىن تە بنقىسىم
دېبە كۆ رۆزى كى ژ رۆزان تو شىار بى
بەرى رۆز ئاڭا تو خاتىز من نەخوازى
دېبە كۆ تو پەيپەكانوو بېئىرى 66

ئىرۇ رۆز دەرنىڭ چوو ئاڭا
و ئەز د جەن خوه دە رادوستىيام
ھەلبەستىن ژ بېركىنى من دنقىسانىدەن

و تو دچووی..
 شهقه و بیدنه
 و تو خمونا مریده‌کی
 لموما گله‌ک جاران
 بهری کو رۆز بچه ئافا
 من نافی ته ژ ئاسو ره دنفیساند
 ژ تهیرکین بهنده‌وار ره دلوراند
 تو دبووی هیچی
 دبووی ژیان
 و ژیان ج جاران د چاھین مه ده شین نه‌هاتیه
 لموما مه ج جاران خوه ناس نه‌کریه
 و ج جاران ئەم ژ دایك نه‌بوونه

ئیرو بھری کو رۆز بچه ئافا
 پایزا هەزکرنا ته ژ وان وەلاتان وەشیا
 پەلین کو ل سەر وان هاتە نفیساندن گۆتنىن ته
 ب بايی دەمی ره فرین
 و تو نه‌هاتى

بھری کو رۆز بچه ئافا
 چاھی من بھری هەلبەستا من دهاتن
 لى تو هەر و هەر
 د نافا کیلیین ژ بیرکرنی ده دمای
 هەزکرنا مه دووباره بۇو
 سیپاراھ بۇو
 و ژیان قورتهک ئاف بۇو
 ته ۋەدھوار و رۆز ادن تىنى نه‌دبووی
 هەر و هەر هەلبەستىن من قووربانا دیدارىن هەزکرنى بۇون

سېھ و بھری رۆز ئافا
 وى دلىن مه سەفەردەکە درىز بکەن بھری رۆز ئافا

كەفۇڭا كۆچەرا

ئەرىچەند كاتژمېر بەھورىن ب سەر دىدارا ھەزكىنما مە دە،
 چەند كاتژمېر بەھورىن و راستى د ناھا دل دە ما
 راستى تەنى گۆتنەك بۇو، كۆ من ژتە رە نەگۆت
 راستى ماا بۇ سەدسالەكە دى
 راستى د ناھا وي پەيھى دە ما..
 و خاتىرخودستنى خود لى پىچا
 تو دھاتى بەر ب ھەلبەستا من قە دھاتى
 و ھەلبەستا من خاتىر ژتە دخوهست
 ھەزكىنما من وارەكى نەناس بۇو
 ھەزكىنما من بازارەكى نەناس بۇو
 و تو
 ئەي ناھى ژ دەشتا كۆچەرا كۆچەر بۇو
 بىبە كەفۇكەك
 بفرە بفرە بفرە..
 تەنى
 ئەز و تە و ھەلبەستى خوددىي ھەقىن

رۆزىن مە ژمارتىنە
 نە ئەم دىن قەدەر
 نە ژى قەدەر د ناھا رۆزىن مە دە دەرە
 ئەمى
 ھەر و ھەر نىشەجەي بازارى خودبىن
 ئەمى ھەر و ھەر
 مىيقانى خاتىرخودستنى بن

ئەم ژ ناھا خود دبارن
 ژ ناھا خود و ھەبۈونا خود دبارن
 تو شتەلەك بۇو
 كوب مىيان ۋە دۆرپىچىكى بۇو
 و ھەلبەستا من بۇو ئەفيىندارى مىينىن چاھىن تە

68

گورسنانا مهزن

چاقین خوه قهکه و دهنگی موزیکی گوهدار بکه دا کو سبه ب هه‌فره نه
ب دهستین ژیانی بگرن و خهونین خوه ژ که‌سی ره نه بیز،
هه‌لبه‌ستفانه‌کی کوچپه‌ر ب‌ووم د نافا خه‌مین ته ده، فیجا تو جاران
قه‌هران نه خوه، ئه‌قزیان بهاره‌که بولین مه یین کو تیریزین هه‌زکرنی
نه دیتن، ئیشه‌ف بکه‌نه و بکه‌نه و میقانان شاد بکه، بـلکی تو زی و دری و
ل بازاری هه‌زکرنی د نافا هه‌لبه‌ستان ده ببی میقان، ئه‌ری ئه‌نی کو
چه‌ند ساله هه‌لبه‌ست ل دگه‌ریا، ب کوو قه ریوی دبی، بـو خوه نه که خه‌م
ئه‌ی ژانا هه‌لبه‌ستا کوشتی، وسا ئه‌م فیر بـوونه، ئافی ب خوینی ره
قه‌خون، هه‌زکرنی ب دووربوونی تینی بکن، ئه‌نم نابنے قـستان، نه زی وی
پـایز سـترانین مه ونـدا بـکه، وسا ئهـم فـیـر بـوـونـه، کـهـن دـفـرـوـشـنـ گـلـانـ و
خـهـمانـ دـكـرـنـ وـساـ ئـهـمـ فـیـرـ بـوـونـهـ، بـبـنـهـ شـقـانـیـنـ خـهـیـالـانـ وـ کـهـرـیـنـ
قـهـهـرـیـ بـ خـوهـ رـهـ بـگـهـرـیـنـ، رـیـ مـهـ دـوـورـهـ، خـاتـرـ نـهـ سـبـهـیـهـ نـهـ زـیـ دـوـ
سـبـهـ، دـوـ سـبـهـ هـیـسـرـیـنـ خـوهـ بـکـهـ دـیـارـیـ ژـ گـوـلهـکـیـ مـهـلـوـولـ رـهـ وـ بـکـهـنـهـ
بـکـهـنـهـ

تو هه رئارامیا دلی و حه‌سرهتا ژیانه‌که بـیـ زـمانـیـ، تو نـافـیـ شـهـفـاـ لـالـیـ،
کـهـسـ گـوـهـدـارـ نـاـکـهـ.. تـهـنـیـ توـ.. تـهـنـیـ توـهـیـ جـانـاـ ژـ نـافـاـ گـوـتـنـیـنـ منـ 69

دـهـرـکـهـتـیـ وـ دـبـاـخـچـهـ بـیـنـ شـینـیـنـ منـ دـهـ خـوهـ قـهـشـارـتـیـ، نـهـ بـهـ توـژـ بـیرـ بـکـیـ،
هـهـزـکـرـنـ دـیـتـنـهـکـهـ، هـهـزـکـرـنـ گـوـتـنـهـکـهـ وـ کـیـلـیـنـ قـهـقـهـتـیـنـ خـهـونـ خـاـفـ
بــوـونـ وـ دـهـرـیـ دـلـ جـارـهـکـهـ دـیـ نـهـهـاتـهـ گـرـتـنـ، نـاـ نـاـ سـبـهـ دـهـمـاـ کـوـ

دووركەتن هات و هات نەبىزە نا!

ھەرە... دوور ھەرە و قەگەرە، سىبەرا دلى خەربىي نەھاتى و وار
نەبوو و دلات نە ئى و دلات د سىنگى دە مەزن بۇو، ھەرە وى بازىرى، ل ور د
ناڭا تۆزى دە قەشارتىنە ھەلبەستى من، ل ور خەنقانىدine بىرئانىنин
من، ئالەكە كەسکە، وەلاتكى ھشكە، جەزئەكە مەستە و كەنى زارۋەكەكى
ژ دىا خۇد ھاتە دوورخىستن،
ھەرە و قەگەرە ل بەنداتەيە دل.. ل بەنداتەيە گول دەمما بېرى رۆزاخان
و كۆغان خۇد ب سەرفازىن گەنمى دە بەردە، چاھىن تە وى بىئاخفن
سبە و سبە چەند گۈتنىن دەشتا مە نە، بەر ب تە قەتىن و دېتىن.
شەق باش.

سونبولا بى ناقد ھەرەنگا كەنى ھەلبەستا من دە، خۇد نەقەشىرە و
دەنگى خۇد بلند بىكە، ئەم زارۋەكىن دوهى نە و تاجا شەقىن بىزازىن، ئەم
خوددىي دەخلا كەسکەن، ئىمپراتۇرىن ھەزكىندا شىين، ئىشىن مە دەنگن،
گاھىن مە ئى سىنورىن ئاخا مالويران، شاهىيا مە بىنافە، شاهىيا مە بىريارا
تە ياشەشارتىيە، دەقەگەرە سەرسە دەسالا گولان دە، د كوشتنا ھوبۇونا مارادىن
سەر قەلاچان، د فرينا قىتكىن گۈندى نۆجاخان نەمى نازىيا دارىن تووان،
جوانىيا كولىكىن ھناران ب سەرسۆزا ھەزكىنەكە نۇو دە بىرەشىن.
ھەرە و خاتىر نەخوازە، ھەرە و گىرىي خۇد ئەقەشىرە، ھەرە و بازارى
من ھەمبىز بىكە، ھەرە و گویزكىن پەمبۇز دەستىن خەنەكى كۆم بىكە،
ئاسىمانى ۋىنى بىرىسە، ھەرە و ان گرىن نىشتىكى بېيىنە، ھەرە و خودزىا
كۆم بىكە د چەنتى خۇد يى بىچۈوك دە، دار ب دار، مال ب مال، كۆلان ب
كۆلان، بىلاش مەيىزە بىكە، ل ور قەشارتىنە چەند ھىقى كۆل بەنداتلىيەن
70 تە نە، سلافال گۇرستانان مەزن بىكە و بىزە مە نقىساند نافى تە.

من نزانی..

دیاری وی باقی کۆژزندانی دەركەت و ناقلی نهاتە كرن قەھەمان ژ
باقی منره.

من نزانی کۆئەو خوینا د لاشی من د گەريایى
ژ پشتا بافەکى ب كرباجا هاتى داغدان و وەريايى
من نزانى..
كۆئىشىن تە

د دلى تە دە بېدەنگ كرن
و تەنگا سەر ملى تە،

چەند كىندارىن ۋىئەخانى بىبەر كرن
من نزانى كۆھندرى تە دەكەلەيا
دەما د بارانى دە تو ب تەنلى مايى
من نزانى من نزانى

من نزانى تو..

دوھە قەھەمان بۇوى
و گۆرا تە.. ھىئىدى ھىئىدى دكۈلان

من نزانى.. كۆ تو

پېشەرگى شەقى رەش بۇوى
و تەھلىيا زەنگەلۆركا وان ياشاك بۇوى
و ئاخى ژەلماتە.. بەنا تە.. سونبۇل دتەقاندىن
من نزانى..

كا چما توناگرى

لەوما بەرى دەنگى تەنگى وەرە
تو ب ھەزارى جاران

ل پەى تەرمى شەھيد مەشىايى
من نزانى..

كۆئەو قاسى تو بەايى
و دەندرى تە دە

ئاخەك.. وەلاتەك.. نەتەوەك

سەما يايىا نازادىيى دكە .

يە ماھا

ژوئى زارۇڭا ب ناقىي يە ماما كو
ھەمى وەختان دەما كوتۇھەرئە و گولابهارا دلى منى .

شەقە و دەنگى گرى بلند بلند دبە
ولور چەند ھېيقى دخەنلىق
ولور زارۇڭەك ژنۇوب ناقىي تە ژ دايىك دبە
ببۇرە، گەر مە نكارى وان ھېسىرىن تە د ناقا دەستىين خوھ دە كۆم بکن
و بکن ديارى بۇۋ ئاسىمانىيىن برسى
ئەى جانا شىرىن
ئەى ھېسىرا دلى من
تەمەن ھا مر و ھا نەمر
بلا ژىيى مە تەۋ بۇۋ كىلىيەكە كەنى تە به
نا يە ماما من نا
نەبىزە نەزىئىر خاتىر بخوازم
وان چاقىيىن خوھ ئىرۇ جارەكە دى ۋەكە
ھىينا بىرپا تە دكم
ھىينا دەستىي من ل سەر كەنى تە يە
ھىينا گىرىي من تى
ھىينا ھېسىرىن من دبارن
جارەكە دى بىزە و رابە
بلا شاد بن
زارۇكىيىن گۈندى كاڭل بۇوى
72 چاقىيىن شىن كەسلىك كەسلىك مىندا دەريا
بلا جارەكە دى ۋەبىن
دا جارەكە دى خاتىر نەخوازم و نەبىزەن ب خاترى تە
نا باوهە بکە نا !!!
من نكارى

له‌وما زاروکه‌ک بووم
و زاروکتی نه‌ژیام
خوهزی من چه‌ند ته‌مهن هه‌بانا
دا من بکرا دیاری ژوان هیسیرین ته یی کو گوند ژئ خه‌ریب خه‌ریب

ما

گوندکی که‌ر، لال، ژ خوهدانین خوه بیزار
تو ببوی نه‌و زاروکا کو هینا بهار ژئ ره دکه‌نی
و سونبولین گه‌نم ب نافی ته دریز دبوون
و ب نافی ته مه‌زن دبوون و دسه‌ردین و دبوون گول
ته‌ی دلی من
ما نه‌زی ج ببیزم دفی شه‌قا خه‌مدار ده
ته‌نی من چه‌ند گوتن هه‌نه
ته‌نی من چه‌ند هیشی هه‌نه
کو جاره‌که دی ل ودلاهه‌کی دی
نه ل فی و‌لاتی و نه ل فی زیانی، ل زیانه‌که دی ب هه‌ر دو ده‌ستین خوه

ته هه‌میز بکم

چاقین ته یین شین بکم تو مارگه‌ه دلی خوه ده
دا کو جاره‌که دی ته ژ ده‌ست نه‌دم
دا کو جاره‌که دی ژ نشکیفه تو وندا نه‌بی
مرن، مرن، مرن، گوتن تینه گوتن ب نافی مرن
زیان وندا دبه ب نافی مرن
ناخ تی کولان ب نافی مرن
گور تینه فه‌دان
لاش بن ناخ دبن ب نافی مرن
ول ور ل شوونا ته هینا له‌یستکین زاروکتیا ته مانه
هینا بهنا ته ژوان ژوده‌یان تی
هینا بهنا ته ژوی خانیکی ل بهر ده‌ستی من تی
هینا نه‌و مه‌شاته یا هوور هوور
ب سه‌ر ناخا دلی من ده دباره
نا یه‌ماما من
ئیرو نه‌بیزه نه‌زی بچم

نەبىزە د قىٰ كېلىي دەئەزى خاتىرەكى نووژ تە بخوازم
 و نەبىزە ئەزى جارەكە دى هەرم بىٰ فەگەر
 گەرەت و ئەز و تە
 جارەكە دى دەزيانەكە دى دە
 راستى ھەۋەتلىن
 ئەزى جارەكە دى وەلاتەكى بىّمەرن.. بىّمەرن ئاڭا بكم
 وەلاتەكى بىّنە خوھشى
 سىنۈرە وى ئەزى بكم گول
 تەنلى زارۇك، تەنلى ھىيىقى وى لى بېرى

من دگوت

من دگوت: جهی کینی دلی ته ده نینه.

من دگوت: دوورکەتن تو جاران ل سەر پۇرا ته نەرازايە.

من دگوت: ئەز و تو و ھەلبەست ب ھەۋرە ژ دایك بۇونە

و د گىيەلۇكا فى ژيانى د ئەم ھەر دەھشىن و ۋېر دىكىن....

تەنلى ئەو ھەلبەستىن مە دخواندىن ل دووقۇمە دمان.

چەند جاران من دەنگى گيتارا تە،

دەما كۆتە ژ نەقىيەن خوه رە دەھەزاند گوھدار دىكىر،

لى توھەر ل دەنگەكى نوو دگەريايى،

ئەو دەنگ ژى، د هووندرى ئاوازىن تە دەھەر قەشارتى دما.

جارنان تو، ھەلبەست و گيتار ژ فى جىيەنا مە كۆچپەر دبۇون

ھەلبەستىن تە، گيتارا تە دخونىدىن

و گيتارا تە ژى سەنفۇنىيەن د پىلىن دىرۈكى دە تۆمار دىكىن.

تو ھەلبەستەكە ژ بىركرى بۇوى،

ھينا كەسى چاھىن تە نەخۇند بۇون

ھينا قالا من ژى، ژ تە خەرىپ بۇو، ل تە دگەرييا

لەوما ئەم زمانى دلى تازى بۇن،

سەرخوھشىن ھەزكىنى بۇون.

من دگوت:

چەند سەدسال بەھۇرىن د سەر سەدسالا عشقى رە

و دەنگى تە د جىيەنا ھەلبەستا من دە ونداد بۇو

تو ژى، ژ وى ھۇزانى خەرىپ دبۇوى

لەمما تو بەر ب ئاشۇوپېن نەناس فە دچوی،
سەرانا مە،
زىانەكە نەناس بۇو
خەرىبىن چىايەكى بىيوار بۇون، بىيەنگ بۇون،
لااال بۇو لااال بۇو ئە و چيا،
تو دبووى دووكەل، دبووى مىز
و سەرئى چىا تە دنخوماند

مە ئايەت نە بۇو
كۆئەم ئۆى ل سەرئى چىايەكى بىيەنگ بېيىن .
ئەق.. هەزكىنا مە بۇو
ئەقزى ئايەتكەك ز ئايەتىن مە بۇو
ب دەستىن خوھ
ب تلىيەن خوھ
من نىيڭارا جىهانا هەزكىنا تە نەقش دىكىر
و تو دبووى خاتۇون
دبووى ئىمپراتۆر
ول بەر دەستىن تە گۈل دهاتن ب دارقە كىن

ئیروْنەجە

ژوان کیلیین کۆتە ئەز کرم ناقا دلى خوه دە و ژبۇ سەدسالىكە دى تە
ئەز قەشارتىم... .

رازە... بنقە..
ئەف کىلى دۆزەهن
چاھى خوه بىگرە
ماھىن خوه كۈنترۈل بىكە
ئەف راوهستان سوٽنگەهن
تو زى كۆتىرەكە پاقىزى
ز بەرفى بى گونەھەترى
دەرگەھىيىن بى ۋۆمىدىيى نەفەكە
ئاخافتنەكى بېيىزە... نەفەتسە
دىدار ئەمن... و ئىرۇ ئەم نىين
بىيىدەنگىيە... وندابۇونە
داوەتا چىايەكى لالە
پارچەبۇونا نامەيىين پاراستىنە
و ژيان د نىستنا تە دە ب دۆماھى هات..

رازە... بنقە..
شهرى هەزكىرنەكە كەقىنە
و تو ئارتىشەكى.. سۆپايدەكە مىيياتىيى بى
و ئەز هەلبەستەكە بىرىندارم

و ھەر تو ياسەركەفتىيە
 بۇ خاترى ئەقينى من پېرۋىز بکە
 و سبە خلاس بکە
 تۇو مىھرابا تىكچۈونا ئۆلا منى
 و ئەز تۆبەدارى گولا مە
 سەرۋىكى ھەلبەستەكە تىكچۈو مە
 زىندانىي ئىمپراتوريا چاقى تە مە ..

رازە . بنقە
 ۋى جارى شىار نەبە
 سەرخوھشىا لىقانە
 ژىكىن دەستانە
 ھەزىزلىقانە دە قۇوربانە
 و ئەز و تە خەربىي نەتەوا خود نە.

بیزاری

ژیو سندس و ستیرینی

تشت نابه
ئەو ژى رۆزدەك بۇو
ئەو ژى خەونەك بۇو
بەھیلە ئەو ژى بچە
ب ئاقا ھیسرىن خۇھ رە بەردە
بلا جىا ۋەگۈوهە زن بىرئانىنىن تە
ھەزىزلىكە يامەكە
ھەزىزلىقۇناغەكە
ئاخافتنەكە
لى تە ئەو ئاخافتن ژى ناسنە كر
ھىنا تو خەرىبى...
.

پېرۆزبە جانا من
من بەھىست كۆ تو حەز دكى
من بەھىست كۆ تو فىرى لە رزاندىدا لېقان بۇوى
ئەو ژى نەخەمە
تو مامۆستاي
كە چا ۋى دلى
ما تو ژى نە گوھداريا ۋى ھەلبەستى دكى
يان بەھیلە ئەو ژى چەند گۆتنىن شەوتىنە

من ل دووڭ خۇھ نەھىلە
من ژى ببە وى وەلاتى
كۆ ئەم تى دە تازى (روپىش) بن
تەنلىكەزىزلىقۇن ژ ئاسىيەمانان بىبارە
تو دەنگى دلەكى ژ خودىي خۇھ خەيدىيە (سلبۇويە)

من ژى بې

بىرلا ئىش كوشىتىنا ھەزكىرنا خوھ دىكەم.

دەھا كۆن ب شاشى حەزگىز

ئەپىراھىم حەسەن رە توھەمى كىلىيان ئەندازىيارى قىھەلبەستىيى بى

بلند ل من مەيىزە بىكە

و بلا قەت چاقىن تە من نەبىين

دبى كۆ دىدارەك بىم

دەدما كۆ من ب شاشى حەز كىز

بلند ل من مەيىزە بىكە

و بلا قەت دەنگى تە نەھىي من

لەوما من تەنلى دەتكەھىيە

تەنلى دەتكەھىيە كۆ ئەز تەلى بىكم....

ول ناۋاھىسىرىن خوھ بگەرىيەم

باودر بىكە من تەنلى چەند ھىسىرە بىوون

ئەو ژى ب تە رە مەزن بىوون

و ژ دوھەفە بىوونە ئەفسانە

جان.. ببۇورە

كۆ بوبومە ئەقىندارى چاقىن تە ب شاشى

ببۇورە كۆ من ھىيالانىن ئاسىيمانى ژ تە رە چىنەكىن

80 و مەمكىن تە ب زىر نەكىن

و ئەو لىقىيەن تە، من نەبرەن ماركىيەتىن جلا ..

تو گەلەك دەرەنگ مائى

ما من ژ تە رە نەگۈت

ئىدى هېقى ژ بازارىن من يىن سەرژىكى درەن
و سەرى من ل ستىركا بازارەكى كوشى دگەرە
بەلكى ژى داويا رۆمانى بۇو
كوهينا من نەنقىساند بۇو
بەلكى ژى كورته فيلمەكى ئازادىي بۇو
كوباقكىن مە ئەوب كىران پووج كرن
سینگىن خوه ئىشەۋ ديارى من نەكە
و سەرى مەمكىن خوه نەخە پرتۇوكا من
بەيلە مالكا داوى ژەزكىرنا تە بنقىسىم

تو گەلەك دەرەنگ مائى
پەلىئىن رەزى مە ژى دەرەنگ ئاڭس بۇون
و من ترەك ژ تە رەرى نەكىر
دا كۆ
جارەكى دى تو يارىيىن خوه ب ماچىن من بکى

تو گەلەك دەرەنگ مائى
دەما ئەز دقوقلەيم ژەھافىنا ھەزكىرنا تە
تو گەلەك دەرەنگ مائى
گەلەك . گەلەك دەرەنگ مائى
دەما من
ب كوردى ژ تە حەز كىر.

۰۹۰ شاپنگ تیکیشا نفیسه‌رین کورد - دهون

- ۱- نفیزه‌ک مهستانه ل دوّر گونبه‌دا جزیری / فهکولین، د. فازل عومه‌ر - ۲۰۰۴
  - ۲- خهونین تازی / هله‌لبه‌ست، روحوشی زیشار - ۲۰۰۴
  - ۳- وحه‌رهک د نهینیین دهقی دا / رهخنه و فهکولین، یاسری حمه‌نى - ۲۰۰۴
  - ۴- بیافی خواندنی / فهکولین، جه‌لال مسته‌فا - ۲۰۰۴
  - ۵- لبهر دهرازینکا تیکستان / خواندنین ویژه‌ی، سه‌لام بالایی - ۲۰۰۴
  - ۶- خواندنگه‌ها برسیکرنی / چیرۆک، سه‌دیق حامد - ۲۰۰۴
  - ۷- هزر و دیتن / هزر و روشه‌نبیریا کشتی، د. عارف هیتو - ۲۰۰۴
  - ۸- چهند رییک بو دهقی / فهکولین، سه‌بیه مجه‌مهد حمه‌سن - ۲۰۰۴
  - ۹- بهره‌رهکی وندادر ژیانناما سه‌لیمی ئه‌سمه‌ری / چیرۆک، ئانوور مجه‌مهد تاهر - ۲۰۰۴
  - ۱۰- چهند خواندنک شیوکاری / فهکولین، ستار عه‌لی - ۲۰۰۵
  - ۱۱- ژانین سیناهیی / رۆمان، تەحسین نافشکی - ۲۰۰۵
  - ۱۲- قصص من بلاد النرجس، حمه‌سن سلیمانی - چاپا دویهم - ۲۰۰۵
  - ۱۳- گوتارین رهخنه‌ی / کۆمەله وtar، هۆشەنگ شیخ مجه‌مهد - ۲۰۰۵
  - ۱۴- گەريانه‌ک د ناڤ باخی ئەددەنی کوردى دا، رەشید فندي - ۲۰۰۵
  - ۱۵- سوتنگەھ / رۆمان، بلند مجه‌مهد - ۲۰۰۵
  - ۱۶- سیاپوشی زیماری / چیرۆک، د. فازل عومه‌ر - ۲۰۰۵
  - ۱۷- شانویا ھەفچەرخ و چهند دیتن / سیار تەمر - ۲۰۰۵
  - ۱۸- قیان د دەمەکی ژاندار دا / رۆمان، محسن عبدالرەحمان - ۲۰۰۵
  - ۱۹- تەکنیکا ۋەگىرانى د كورتە چیرۆکىن (فازل عومه‌ر د) فهکولین، نەفيسا ئىسماعيل - ۲۰۰۵
- 82
- ۲۰- میری و كەفۇك / چیرۆکىن زارۆكان، د. عبدى حاجى - ۲۰۰۵
  - ۲۱- هەزىدە چىقانۇكىن گورگا / چیرۆک، ب. مجه‌مهد عبد الله (چاپا دوھم) - ۲۰۰۵

- ۲۲- روستمی زال/ فلکلور، د. عارف حیتو (چاپا دوی) ۲۰۰۵
- ۲۳- شهینا چیایی سپی/ کورته چیروک، نزار محمد مهد سعید ۲۰۰۵
- ۲۴- جمه مسمری سیی/ کورته چیروک، خالد صالح ۲۰۰۵
- ۲۵- نهی رۆز نه چە ئافا/ پەخشان، سەلام بالاپی ۲۰۰۵
- ۲۶- ژ روشەنیریا کوردى/ فەکۆلین گوتار، ناجى تاها بەروارى ۲۰۰۵
- ۲۷- زارۆکىن جىهانا ئاشتى و ئاشۋپى/ فەکۆلین، هزرقان عبد الله - ۲۰۰۵
- ۲۰۰۵
- ۲۸- دھۆك د سەربۇران دە/ بېرھودى، سەديق خامد ۲۰۰۵
- ۲۹- جاڭ درېدا و ھەلوشاندن/ فەکۆلین، د. فازل عومەر ۲۰۰۵
- ۳۰- داوايا شەرقانەكى/ رۆمان، شىسمەت محمد مەد بەدل ۲۰۰۵
- ۳۱- پىليلىن رەخنەبىي/ رەخنە، نعمەت ئالله حامد نەھىلى ۲۰۰۵
- ۳۲- دەما ھىشتا گيانەور دشيان باخقىن/ چىغانۇكىن ملى، و. حەجى جەعەفر ۲۰۰۵
- ۳۳- بەر ب دەقى خۆمالى/ دەق و شرۆفەكرن، ئىبراھىم ئەحمد سەمۇ - ۲۰۰۵
- ۲۰۰۵
- ۳۴- مىمېتىكىس، ژ هزرکرنى تاكو ئايىيۇلوجىبايى/ د. فازل عومەر - ۲۰۰۵
- ۳۵- كەلتۈر.. ناسىونالىزم و عەرەبىرن/ فەکۆلین، عەبدال نورى ۲۰۰۵
- ۳۶- پەيچىن بى پەرەد/ فەکۆلەنن رەخنا ئەدەبى، عبد الخالق سولتان - ۲۰۰۵
- ۳۷- نىستان د چاقى نىئىگۈزى دا/ ھەلبەست، بەشير مزوروى ۲۰۰۵
- ۳۸- ژ فەلسەفا بەرخودانى/ ھەلبەست، رەممەزان عيسى ۲۰۰۵
- ۳۹- ئەۋى دىزى ھەمەيا/ کورته چىروك، سەبىح محمد مەد حەسەن ۲۰۰۵
- ۴۰- نزىيارگەرى/ د. فازل عومەر ۲۰۰۵
- ۴۱- بىست سال و ئىيقارەك/ رۆمان، سەبىرى سلىخانە ۲۰۰۵
- ۴۲- نەھىسىن دنابەرا نەھىسىرەن خوداوهند و لىيگەريان ل ئازادىيى/ فەکۆلین، ھۆشەنگ شىيخ محمد مەد ۲۰۰۵
- ۴۳- ژ چىرۆكىن ملى يىن فلکلورى/ جەمیل محمد مەد شىيلازى ۲۰۰۵
- ۴۴- جەواھەر المبدعين/ مۇناشقىات أدبىيە، أسماعىل بادى ۲۰۰۵
- ۴۵- دىمەننىن پەچنى/ چىروك، كىيى عارف ۲۰۰۵

- ۴۶- تیر ژ کفانا دوهشیین و بهر تینه من / هلهبست، سهلان کوقلی -

۲۰۰۵

۴۷- کهقالهکی رویس / هلهبست، شوگری شههباز ۲۰۰۵

۴۸- دولهت و عهشقهکا کهفنار / هلهبست، دهیکا دالیایی ۲۰۰۵

۴۹- شهقین بی خه / هلهبست، بهیار باقی ۲۰۰۵

۵۰- ئازاندنا بهندمانی / هزرغان ۲۰۰۵

۵۱- چاخى رۆژ دېھيقيت / هلهبست، شەمال ئاكىھىي ۲۰۰۵

۵۲- دوو چەمكىن ھافىبۇون ياخىبۇون / ئەممىن عبد القادر ۲۰۰۵

۵۳- راستى و تالان / صبحى مراد ۲۰۰۵

۵۴- دەفتەرا بىن گونەھىي / هلهبست عبد الرحمن بامەرنى ۲۰۰۵

۵۵- زمان و زمانقانى / عبدالوهاب خالد ۲۰۰۵

۵۶- ئەقىن، خەم و مرن / هلهبست، گىب دەشتانى ۲۰۰۵

۵۷- زندانا بچۈوك / هلهبست، عزيز خەمجقىن ۲۰۰۵

۵۸- عشق د بەھشتهکا يوتوبىيائى دا / هلهبست، مىستەفا سەلىم ۲۰۰۵

۵۹- ئەزى د ھەمبىيىزا ھەناسىن تە دە / چىرۆك، ئىسماعىل مىستەفا -

۲۰۰۶

۶۰- رۆمان ل دەفەرا بەھدىنەن / قەكۈلين، رەممەزان حەجى ۲۰۰۶-

۶۱- رايا گشتى، تىگەھ و پىئناسىن و گوھۇرىن و پېقانان زانسى /

قەكۈلين، مسلم باتىلى ۲۰۰۶-

۶۲- هلهبستىن رەنگىن / هلهبست، و : تەنگەزارى مارىنى ۲۰۰۶-

۶۳- تەقىنكەرا كورد، ھونەرمەندا بەرزە / قەكۈلين، و : مەسعود خالد

گولى ۲۰۰۶-

۶۴- چاپەنەننېيىت رەوشەنېرىيەت دەفەرا بەھدىنەن (۱۹۳۵- ۲۰۰۰) ۲۰۰۶-

بىلوگرافيا، وەسفى حەسەن رەنلىنى ۲۰۰۶-

۶۵- شەقا فريشته رەقىن / چىرۆك، ئىسماعىل سلىمان ھاجانى ۲۰۰۶-

۶۶- گلۇڭا ئالزىيائى، ئىدىيەمىن كوردى، خالد سالح ۲۰۰۶-

۶۷- نفييّزەكا بارانى، هلهبست، ھەقال فندي ۲۰۰۶-

۶۸- رۆژ، هلهبست، ھشيار مەممەد حەسەن رېكانى ۲۰۰۶-

۶۹- ئايىدەيىن ۋيانى، هلهبست، بلند مەممەد ۲۰۰۶-

۷۰- دەردى ئەقىنى (نوڤلەت) يۈونس احمد ۲۰۰۶-

- ٧١- ئەفسانەيَا سترانىن بندەستىي، نەجىب بالايى - ٢٠٠٦-
- ٧٢- خەونەكا ئەمرىك (كومەكا چىرۇكىن عەزىز نەسىن) و: خەيرى بوزانى - ٢٠٠٦
- ٧٣- ھززىنەك د زمانى كوردى ده، رەشيد ھندى - ٢٠٠٦
- ٧٤- خانى ماموستايى سېەمین، مەم شەرىف - ٢٠٠٦
- ٧٥- ژ تاوازىن جوانىي، ھەلبەست، ناجى تاها بەروارى - ٢٠٠٦
- ٧٦- چەند بەلگە نامە يىن مىزۈلى دۆر كوردان، د.صلاح هرورى - ٢٠٠٦
- ٧٧- مەشا بۇوكان، ھەلبەست، ھېقى بەروارى - ٢٠٠٦
- ٧٨- ئەۋەزلامى دگەل خود ژ يەك جودا، شانۇ، سيار تەمەر - ٢٠٠٦
- ٧٩- پەلىن عەشقى، ھەلبەست، درباس مىستەفا - ٢٠٠٦
- ٨٠- شەفيقىن صار، رۆمان، حەسەن ئىبراهىم - ٢٠٠٦
- ٨١- ھەلبەست بۇ دەلائى، ھەلبەست، خالد حسىن - ٢٠٠٦
- ٨٢- بالولكا شەكرى، كورتە چىرۇك، حەسەن سلىقانى - ٢٠٠٦
- ٨٣- حەيرانۇك نامىن ئەقينداران، فولكلۇر، ئەدىب عبد الله - ٢٠٠٦
- ٨٤- مرن د قىشلەيا پادشاھى ده، كورتە چىرۇك، محسن عبد الرحمن - ٢٠٠٦
- ٨٥- جىغانۇكاكا گايى سۆر، فولكلۇر، جەمیل مەممەد شىلازى - ٢٠٠٦
- ٨٦- سەلوا ھىز بەللىسکە، ھەلبەست، لوقمان ئاسىيە - ٢٠٠٦
- ٨٧- بلىجان، رۆمان، پەرويز جىھانى - ٢٠٠٦
- ٨٨- لعلىخانا گۆقەيى، چىرۇك، فلكلۇر، مىستەفا بامەرنى - ٢٠٠٦
- ٨٩- ۋەگىرە، رۆمان، شاھين بەكىر سوووهەكلى - ٢٠٠٦
- ٩٠- قەددرا من، ھەلبەست، سەلان شىيخ مەممى - ٢٠٠٦
- ٩١- بەنىشك، فولكلۇر، مەممەد حەسەن بناقى - ٢٠٠٦
- ٩٢- ئارمانچ، ھەلبەست، صەبرى ھەككارى - ٢٠٠٦
- ٩٣- باكىرى دل، ھەلبەست، دلشا يوسف - ٢٠٠٦
- ٩٤- خودنەك بىنەقشى، چىرۇك، عسمەت مەممەد بەدل - ٢٠٠٦
- ٩٥- نەھىينىيەن خامەى، ھەلبەست، صەبرى نەھىيل - ٢٠٠٦
- ٩٦- ھەناسەك د پەرسىتكەها شعرى ده، خۇدنىن وېزەدىي، سەلام بالايى - ٢٠٠٦

- ٩٧- شورهشین بارزان، ههلهست، ههیدار مهتینی ٢٠٠٦-
 ٩٨- عهشقا مه چريهکا زدردهشته، ئىسماعيل مستهفا ٢٠٠٦-
 ٩٩- تنهستان، ههلهست، كهمال سليقانهيني ٢٠٠٦-
 ١٠٠- شاخيد دستاندا روستهمى زال ئى كوردى، پرۆف. حاجى يى
 جوندى ٢٠٠٦-
- ١٠١- مقالات نقدية في نصوص النرجس -مجموعه كتاب ٢٠٠٦-
 ١٠٢- ديوانا ههلهستان، ئىسماعيل تاهما شاهين ٢٠٠٦-
 ١٠٣- دەچ نانبەيسن- چىرۇك، تىلى سالح مۇوسا ٢٠٠٦-
 ١٠٤- شەفەكا بى نقىز- ههلهست، لايق جەمال ٢٠٠٦-
 ١٠٥- پارادۆكسىزم- لىكولين، عسمەت مەحمدەد ٢٠٠٦-
 ١٠٦- دوسيا بارزانى، لىكولين، وەزىرى ئەشۇ ٢٠٠٧-
 ١٠٧- حەلەبچە، ههلهست، سەيداىيى كەلەش ٢٠٠٧-
 ١٠٨- چاقىين سىتابىكى رمان، تەحسىن نافشكى ٢٠٠٧-
 ١٠٩- باكوري ههلهستى، ئەنتولوژيا، ئارزەن ئارى ٢٠٠٧-
 ١١٠- ئاوازىن مرنى، چىرۇك، نەفيسيه ئىيراهيم ٢٠٠٧-
 ١١١- سوره برينا شەقى من، ههلهست، سەلوا گول ٢٠٠٧-
 ١١٢- عەشق د خەلودتگەھىن مرنى دا، ههلهست، ئاشتى گەرمافى ٢٠٠٧-
 ١١٣- سرودىن روزھلاتى، چىرۇك، جەلال مستەفا ٢٠٠٧-
 ١٤- ئاريانا سينورىيىن دور، ههلهست، مەسعود خەلف ٢٠٠٧-

نافه روک

5	پیشگوتنا هه لبه ستا قامشو
6	قامشو
11	ئایه تا داوى
12	گوندی تۆزى
14	خابور بەرى خاتىر خوهستنى
17	وهختى سەقەر
20	ژنهك ب بەنا نەعناعى
24	ھەشت سکرات
27	فتجان
29	نامەيا داوى
32	ماچەكە برىندار
37	فەگەرييں رەملى
39	ژ بىرئانىنин وان روزا
41	كىلىيەك درېز ژ سەرخوهشىي
43	بەنا نەفەلى
45	هاوارىيەن مە دەنگن
46	خەرىپىيا ژ مرنى
47	بىرىكىن ب بەندەمانى رە دچۇو ئافا
49	چىرۇكا ترسى
51	ئارىيانا
52	ھەر شەۋە وەردە
57	ژفان
59	چىرۇكا مىرنا وى
61	كۈچەرى

65	من ب خودره ببه.....
66	بهرى کو رؤژ بچه نافا.....
68	کهڻوکا کوچهرا.....
69	گورستانا مهزن.....
71	من نزانی.....
72.	يەماما.....
75	من دگوت.....
77	ئىرۇ نەچە.....
79	بىزاري.....
80	دەما کو من ب شاشى حەزكى.....